

Päivi Rantanen

”EI KAI KUKAAN TULIS
FESTAREILLE, JOSSA EI
TARJOTTAIS ALKOHOLIA?”
Alkoholin merkitys eteläsavolaisissa
kulttuuri- ja urheilutapahtumissa

Opinnäytetyö
Kulttuurituotannon koulutusohjelma

Lokakuu 2011

MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU

Mikkeli University of Applied Sciences

KUVAILULEHTI

 <p>MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU Mikkeli University of Applied Sciences</p>		Opinnäytetyön päivämäärä 1.11.2011
Tekijä(t) Päivi Rantanen	Koulutusohjelma ja suuntautuminen Kulttuurituotannon ko.	
Nimeke Alkoholin merkitys eteläsavolaisissa kulttuuri- ja urheilutapahtumissa		
Tiivistelmä Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, minkälainen asema alkoholilla on eteläsavolaisissa kulttuuri- ja urheilutapahtumissa. Tutkimuksessa selvitettiin mitä asenteita tapahtumissa esiintyvään alkoholin käyttöön liittyy, millä tavoin alkoholi on esillä tapahtumissa, kenellä on vastuu alkoholin käyttöön liittyvistä ongelmista tapahtumissa, miten alkoholi vaikuttaa tapahtumien turvallisuuteen, miten alkoholittomat tapahtumat menestyisivät ja onko Etelä-Savossa riittävästi alkoholittomia tapahtumatarjontaa. Tutkimuksessa selvitettiin myös miten tapahtumien järjestäjät suhtautuvat alkoholin käyttöön ja myyntiin tapahtumissa sekä millainen taloudellinen merkitys alkoholin myynnillä on tapahtumille. Tutkimuksen kohteena olivat eteläsavolaiset kesätapahtumat, joissa haastateltiin täysi-ikäisiä yleisön edustajia. Yleisöhaastattelut tehtiin kolmessa kesätapahtumassa, joissa jokaisessa tehtiin kymmenen haastattelua. Tutkittavia tapahtumia olivat Sulkavan Suursoudut, Otava Happy Jazz ja Jurassic Rock. Tapahtumajärjestäjän näkökulmaa selvitettiin viihdetapahtumien järjestäjä Vesa Kontiaiselta ja eteläsavolaiselta urheilutapahtumien järjestäjältä, joka osallistui haastatteluun nimettömänä. Tutkimusmenetelmänä on käytetty puolistrukturoitua teemahaastattelua. Haastattelut tallennettiin minidisk-levylle ja sen jälkeen ne litteroitiin taulokkomuotoon ja kirjalliseen muotoon. Tutkimuksessa selvisi, että alkoholilla on erittäin merkittävä asema eteläsavolaisissa kulttuuri- ja urheilutapahtumissa. Anniskelun poisjääminen tapahtumista merkitsisi useille tapahtumille suuria taloudellisia, imagollisia ja asiakastytyväisyyteen liittyviä ongelmia. Yleisön mielestä alkoholi kuuluu kulttuuri- ja urheilutapahtumiin kohtuudella käytettynä. Yksi kolmasosa haastateltavista jättäisi kuitenkin alkoholin pois urheilutapahtumista. Tutkimuksesta on hyötyä tapahtumien järjestäjille, jotka saavat uutta tietoa siitä, miten asiakkaat suhtautuvat alkoholiin kulttuuri- ja urheilutapahtumissa. Mediassa on viime aikoina Etelä-Savossa keskusteltu urheilutapahtumiin liittyvästä alkoholin käytöstä ja tämä tutkimus antaa joitakin vastauksia tähän keskusteluun liittyen.		
Asiasanat (avainsanat) Alkoholi, kulttuuritapahtumat, liikuntatapahtumat, yleisötutkimus, anniskelu.		
Sivumäärä 34 + 22	Kieli Suomi	URN
Huomautus (huomautukset liitteistä)		
Ohjaavan opettajan nimi Jaakko Pitkänen	Opinnäytetyön toimeksiantaja Etelä-Savon maakuntaliitto	

DESCRIPTION

 <p>MIKKELIN AMMATTIKORKEAKOULU Mikkeli University of Applied Sciences</p>		Date of the bachelor's thesis 1 November 2011
Author(s) Päivi Rantanen	Degree programme and option Cultural Management	
Name of the bachelor's thesis Alcohol in Southern Savo cultural and sporting events		
Abstract The Purpose of this thesis was to determine the role that alcohol plays at the cultural and sporting events in Southern Savo. This survey set out to find out what kind of attitudes the visitors of the local events have towards alcohol, how alcohol is presented at the local events, who has the responsibility for problems related to alcohol at the events, how alcohol affects the safety of the events, how the events would succeed without selling alcohol and whether there are enough alcohol-free events in Southern Savo. This study focused on the Southern Savo summer events, where adult visitors were interviewed. The visitor interviews were made at Sulkavan Suursoudut, Otava Happy Jazz and Jurassic Rock. The Event-organisers were also interviewed. The research method was a semi-structured theme-interview. The results show that the role of alcohol at Southern Savo cultural and sporting events is very strong. Events without alcohol would have financial problems and their image and customer satisfaction would suffer. The Visitors believe that alcohol is a significant part of the events. One third of the people interviewed want alcohol out of the sporting events.		
Subject headings, (keywords) alcohol, cultural events, sporting events, audience survey, serving		
Pages 34+22	Language Finnish	URN
Remarks, notes on appendices		
Tutor Jaakko Pitkänen	Bachelor's thesis assigned by Regional council of Southern-Savo	

ALKUSANAT

Tutkimuksen tavoitteena oli kehittää eteläsavolaisista kulttuuri- ja urheilutapahtumista entistä laadukkaampia ja toimivampia. Jotta muutosta voisi tapahtua, tarvitaan sellaisia vaikuttajia, joilla on yhteyksiä moniin paikallisiin tapahtumiin. Etelä-Savon maakuntaliitto on yksi tällainen alueellinen vaikuttaja. Tutkimuksen taustalla oli ennakkoiva terveyden ja hyvinvoinnin edistämishjelma, joka on osa maakuntastrategiaa. Osana terveyden ja hyvinvoinnin edistämishjelmaa ovat myös laadukkaat hyvinvointipalvelut. Haluan kiittää Etelä-Savon Maakuntaliittoa tämän tutkimuksen toteutumisesta ja hyvästä taustatuesta.

Lämmin kiitos kuuluu myös eteläsavolaiselle urheilutapahtumien järjestäjälle sekä viihde-tapahtumien järjestäjä Vesa Kontiaiselle, jotka valottivat tapahtumien järjestäjien näkökulmaa alkoholin myyntiin ja kulutukseen liittyen.

Haluan kiittää myös Sulkavan Soutujen, Otava Happy Jazzin ja Jurassic Rockin järjestäjiä siitä, että sain tulla näihin tapahtumiin tekemään tätä tutkimusta, sekä kaikkia tapahtumissa haastatteluihin osallistuneita henkilöitä. Kiitän myös Aluehallintaviraston alkoholitarkastaja Virpi Honkasta, jolta sain tietoa anniskeluun liittyvistä lakiasioista.

Työn rakenne poikkeaa hieman perinteisestä tieteellisen kirjoittamisen mallista. Otsikot rakentuvat teemoihin, joissa esitellään aiheet tapahtumajärjestäjän, yleisön ja alkoholitutkimusten näkökulmasta.

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	1
2	SUOMI JA ETELÄ-SAVO ALKOHOLIN KULUTUKSESSA	1
3	ANNISKELUUN LIITTYVIÄ LAKEJA JA SÄÄDÖKSIÄ	3
4	YLEISÖTUTKIMUS	5
4.1	Teemahaastattelu tutkimusvälineenä	5
4.2	Yleisötutkimukseen valitut tapahtumat.....	5
4.3	Juomistilanteiden lajityypit tutkimukseen valituissa tapahtumissa	7
4.4	Tapahtumien järjestäjien haastattelut.....	8
5	ASENNOITUMINEN ALKOHOLIIN	9
5.1	Yleinen suhtautuminen alkoholin käyttöön.....	9
5.2	Tapahtumien asiakkaiden asennoituminen alkoholin käyttöön.....	10
5.3	Tapahtumien järjestäjien suhtautuminen alkoholin myyntiin tapahtumissa	11
6	KUINKA ALKOHOLI ON ESILLÄ ETELÄSAVOLAISSA TAPAHTUMISSA?.....	11
6.1	Alkoholin vaikutus tapahtuman imagoon.....	12
6.2	Alkoholimainonta tapahtumissa	13
6.3	Alkoholin esilläolo tutkimukseen osallistuneissa tapahtumissa.....	14
7	MIKSI JA MILLOIN ALKOHOLIA KÄYTETÄÄN?	16
8	VASTUU ONGELMISTA	18
8.1	Ongelmiin vaikuttaminen	18
8.2	Alkoholivalistus	19
8.3	Vastuu päihtyneelle anniskelusta.....	19
8.4	Järjestäjän vastuu	20
8.5	Yleisön näkökulma alkoholin tuomiin ongelmiin liittyvästä vastuusta	21
9	HÄIRIÖKÄYTTÄYTYMINEN.....	21
9.1	Häiriökäyttäytyminen tutkittavissa tapahtumissa	21
9.2	Tapahtumien järjestäjien kokemukset häiriökäyttäytymisestä	22
10	TURVALLISUUS.....	22
11	ALKOHOLIN TALOUDELLINEN MERKITYS KULTTUURI- JA URHEILUTAPAHTUMISSA.....	23

12	TYytyväisyys	ETELÄ-SAVON	ALKOHOLITTOmaan	
	TAPAHTUMATARJONTAAN			24
12.1	Alkoholittomaan tapahtumatarjontaan tyytyväiset asiakkaat			25
12.2	Millaiset tapahtumat kiinnostavat yleisöä?			25
12.3	Tapahtumien järjestäjien suhtautuminen alkoholittomiin tapahtumiin			25
13	MILLAiset	ASIAT	HOUKUTTELEVAT	OSALLISTUMAAN
	TAPAHTUMIIN?			26
14	JOHTOPÄÄTÖKSET			27
15	JATKOTUTKIMUSAIHIOITA			30
16	LOPUKSI			31
	LÄHTEET			32

LIITTEET

1 Sulkavan Soutujen haastattelutulokset

2 Otava Happy Jazzin haastattelutulokset

3 Jurassic Rockin haastattelutulokset

1 JOHDANTO

Alkoholi on näkyvässä roolissa useissa kulttuuri- ja urheilutapahtumissa. Monet esiintyjät ja suuri osa yleisöstäkin nauttii alkoholia ohjelman ohessa. Tarjolla on erilaisia alkoholijuomia tapahtuman luonteesta riippuen. Korkeakulttuuriin yhdistetään viini ja samppanja, urheilutapahtumissa ja festivaaleilla juodaan olutta ja siideriä.

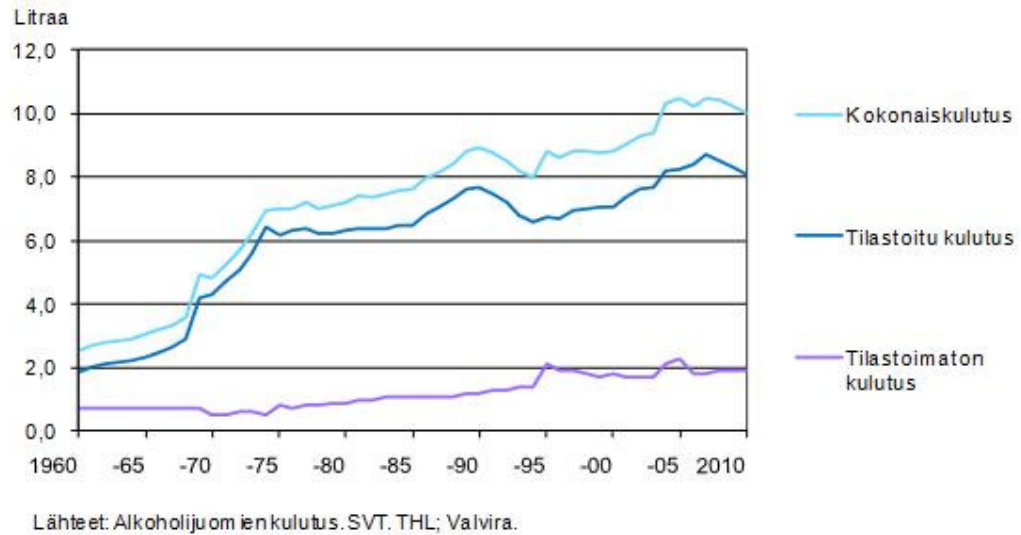
Vaikuttaa siltä, että alkoholista on tullut kiinteä osa kaikenlaisia kulttuuri- ja urheilutapahtumia. Väitetään jopa, että alkoholi on osa kulttuuria. Hyvinvoinnin kannalta runsasta alkoholin käyttöä ei voida pitää hyväksyttävänä. Usein suomalaisten alkoholin käyttö tapahtumissa ei jääkään kohtuuteen, vaan siitä seuraa monenlaisia ongelmia. Alkoholin käyttö voi vaikuttaa myös esimerkiksi tapahtuman imagoon, turvallisuuteen ja asiakastyytyväisyyteen. Tapahtumien järjestäjät pystyvät vaikuttamaan siihen, kuinka alkoholi on esillä ja miten sitä käytetään tapahtumissa. Järjestäjä on myös vastuussa tapahtuman alkoholimyynnistä ja alkoholin käyttöön liittyvistä häiriöistä. Kun halutaan tuottaa laadukkaita kulttuuritapahtumia, olisi hyvä pohtia myös alkoholin osuutta tapahtumissa ja sitä, millaisia mielikuvia sillä luodaan. On tärkeää ottaa huomioon myös sellaiset asiakkaat jotka eivät käytä alkoholia.

Tässä tutkimuksessa selvitetään, kuinka suuri rooli alkoholilla on tapahtumien toimivuuden kannalta. Tutkimuksessa selvitetään, miten tapahtumien asiakkaat suhtautuvat alkoholin käyttöön kulttuuri- ja urheilutapahtumissa ja vaikuttavatko alkoholinmyynti, tai sen puuttuminen tapahtuman järjestämiseen jollakin tavalla.

2 SUOMI JA ETELÄ-SAVO ALKOHOLIN KULUTUKSESSA

Terveyden ja hyvinvoinninlaitoksen mukaan (2010) suomalaiset kuluttivat 100-prosenttista alkoholia 10 litraa asukasta kohti vuonna 2010. Kokonaiskulutus on laskenut 2,1 % edellisvuodesta. Kuviossa 1. näkyy, että alkoholin kulutus on tehnyt jatkuvaa nousua aina 1960-luvulta asti. Vastaavanlaista laskua kulutuksessa on ollut havaittavissa myös 1990-luvulla. Syynä tälle laskulle voisi olla valtion taloudellinen epävakaisuus. Lamavuosina ylimääräisiä kuluja karsittiin ja työntekijöitä irtisanottiin. Huono rahallinen tilanne tai pelko työpaikan menettämisestä vaikuttivat myös alkoholin kulutukseen. Suomen taloudellinen tilanne on tälläkin hetkellä epävakainen ja se

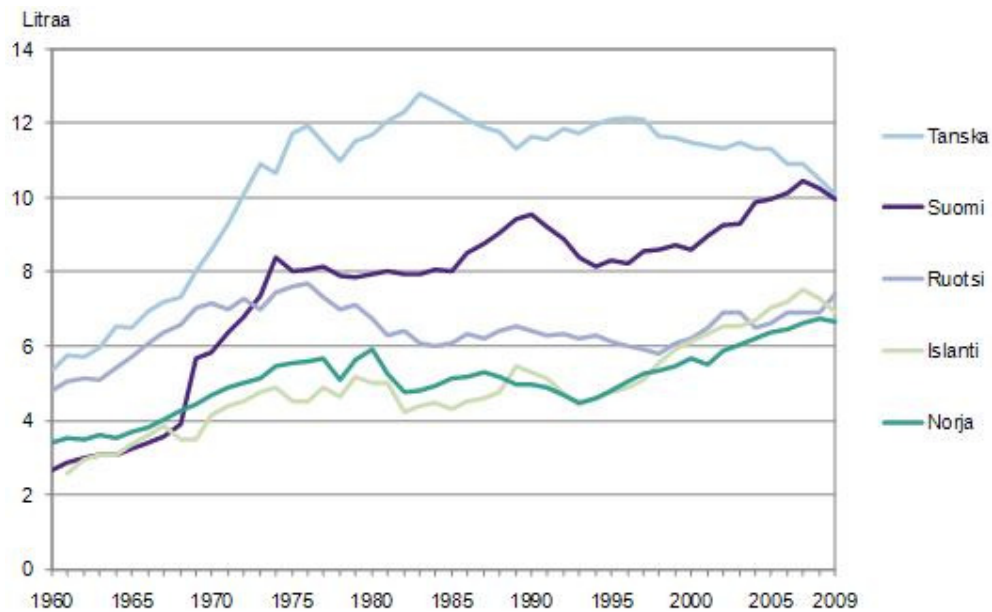
voi vaikuttaa myös siihen, että alkoholia käytetään vähemmän. Muitakin syitä kulutuksen laskuun varmasti löytyy.

KUVIO 1. Alkoholi juomien kulutus 100-prosenttisena alkoholina asukasta kohti 1960–2010 (Suomi juo 2010)

Suomi ja Tanska ovat alkoholin kulutuksessa Pohjoismaiden kärkeä. Tästä kertoo tutkimus Pohjoismaiden alkoholin kulutuksesta (2011) kuviossa 2. Valitettavasti runsas alkoholin kulutus tuo mukanaan myös terveydellisiä ja sosiaalisia haittoja. Terveyden ja hyvinvoinninlaitoksen (2009) mukaan Suomessa on tilastojen mukaan alkoholiperäisiä haittoja enemmän kuin muissa Pohjoismaissa. Etenkin alkoholiin liittyvät kuolemat kuten alkoholiperäiset maksasairaudet ja alkoholimyrkytykset, ovat yleisimpiä Suomessa. Tanskassa on yleensä kulutettu eniten alkoholia muihin Pohjoismaihin verrattuna, mutta Suomi on kirinyt Tanskan kanssa tasoihin.

KUVIO 2. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus Pohjoismaissa 100 %:na alkoholina 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti 1960–2009 (Islanti 1961–2009), litraa (Suomi juo 2010)

Thomas Karlssonin ja Esa Österbergin mukaan (2010, 19) Itä-Suomessa alkoholin kulutus on korkeinta lappia lukuun ottamatta. Erot muihin maakuntiin eivät kuitenkaan ole suuria. Miksi sitten alkoholia käytetään näillä alueilla enemmän? Karlssonin ja Österbergin mukaan (2010, 19) Lapissa esiintyvä runsas alkoholin käyttö selittyy matkailijoiden suurella määrällä. Mökkiläiset ja matkailijat voisivat olla osasyynä myös Itä-Suomessa esiintyvään runsaampaan alkoholin kulutukseen. Matkailu on kasvava trendi Etelä-Savossa. Etenkin venäläismatkailijoiden määrä on lisääntynyt alueella.

3 ANNISKELUUN LIITTYVIÄ LAKEJA JA SÄÄDÖKSIÄ

Alkoholitarkastaja Virpi Honkanen Itä-Suomen aluehallintovirastosta muistuttaa, että alkoholin myynti ja anniskelu ovat luvanvaraista toimintaa, josta on säädetty alkoholilaissa (Honkanen 2011). Alkoholiin liittyviä lupa-asioita käsittelee sen alueen aluehallintovirasto, jolla tapahtuma järjestetään.

Anniskelua varten vaaditaan erilaisia dokumentteja. Ilman niitä anniskelua ei saa järjestää tapahtumassa. Järjestäjän täytyy aina ennen tapahtumaa huolehtia, että hän on täyttänyt

- anniskeluluvan
- henkilökuntasuunnitelman
- anniskelualan rajaamista koskevan suunnitelman
- alkoholijuomien anniskelun omavalvontasuunnitelman
- tilapäisen anniskelutoiminnan järjestämistä koskevan suunnitelman
- anniskelun neljännesvuosi-ilmoituksen. (Honkanen 2011.)

Anniskelulupa tarvitaan aina kun tapahtumassa anniskellaan alkoholia. Lupa on anniskelupaikkakohtainen. Kertaluontoisia tapahtumia varten on olemassa tilapäinen anniskelulupa enintään kuukauden ajaksi. (Aluehallintovirasto 2011a.)

Henkilökuntasuunnitelmassa määritellään, kuka on anniskelusta vastaava hoitaja ja sijaishoitaja anniskelualueella. Anniskeluluvan haltijan määräys anniskelusta vastaavista henkilöistä on oltava nähtävillä anniskelupaikassa. Henkilökuntasuunnitelmassa määritellään myös järjestyksenvalvojat ja heidän työaikansa. (Aluehallintovirasto 2011b.)

Anniskelualan rajaamisesta laaditaan kirjallinen suunnitelma. Suunnitelmassa kuvataan anniskelualueet ja alkoholivarastot sijoitettuna pohjapiirrokseen. Piirustuksiin rajataan selkeästi ravitsemusliikkeen osastointi, osastokohtaiset pinta-alat ja asiakaspaikat. Suunnitelmassa kuvataan myös ravitsemusliikkeen osastojen käytännön rajaaminen, kulkuaukot ja niiden valvonta. (Aluehallintovirasto 2011c.)

Alkoholijuomien anniskelun omavalvontasuunnitelmassa pohditaan kuinka ikärajoja valvotaan anniskelualueella, kuinka vältetään liika-anniskelu, kuinka anniskelualueita valvotaan tehokkaasti, miten toimitaan järjestyshäiriön sattuessa ja kuinka varmistetaan anniskelusta vastaavan henkilön ammattitaito. (Aluehallintovirasto 2011d.)

Tilapäistä anniskelutoimintaa varten laaditaan selvitys tilapäisen anniskelutoiminnan järjestämisestä. Siinä käyvät ilmi tapahtuman tiedot, ravitsemusliikkeen tiedot, tilai-

suuden sisältö ja kohderyhmä, sekä anniskelualueet ja ikäraajat. (Aluehallintovirasto 2011e.)

Anniskelusta tehdään myös neljännesvuosi-ilmoitus, jossa käy ilmi toteutuneeseen anniskeluun liittyvät luvut ja henkilökunnan tiedot. (Aluehallintovirasto 2011f.)

4 YLEISÖTUTKIMUS

4.1 Teemahaastattelu tutkimusvälineenä

Tässä tutkimuksessa tutkimusvälineenä on käytetty puolistrukturoitua teemahaastattelua. Hanne Salovaara-Pitkäsén mukaan (2010) teemahaastattelussa haastattelutilanteessa esiin nostettavat teemat ovat tarkoin edeltä käsin pohditut ja määritellyt.

Tässä tutkimuksessa teemat ja kysymykset olivat samoja kaikilla haastateltavilla. Anita Saaranen-Kauppisen ja Anna Puusniekan mukaan (2006) puolistrukturoitu haastattelu etenee niin, että kaikille haastateltaville esitetään samat, tai likipitään samat kysymykset samassa järjestyksessä.

Teemahaastattelun tarkoituksena oli selvittää erilaisia näkökulmia alkoholin käytöstä ja anniskelusta kulttuuri- ja urheilutapahtumissa. Saadut vastaukset olivat laajuudeltaan ja sisällöltään hyvin erilaisia, vaikka kysymykset olivat kaikille samat. Salovaara-Pitkäsén (2010) mukaan tutkittavien ihmisten puheissaan esittämät tulkinnat omasta arkipäivän tilanteestaan edustavat ns. ensimmäisen asteen tulkintaa.

4.2 Yleisötutkimukseen valitut tapahtumat

Teemahaastatteluiden tarkoituksena oli kerätä tietoa eteläsavolaisten kulttuuri- ja urheilutapahtumien asiakkaiden suhtautumisesta alkoholin käyttöön kulttuuri- ja urheilutapahtumissa. Haastatteluissa selvitettiin myös

- miksi asiakkaat käyttävät alkoholia tapahtumissa
- millaista humalasta johtuvaa häiriökäyttäytymistä tapahtumissa on esiintynyt

- onko asiakkailla ollut toisten alkoholin käytöstä johtuvaa turvattomuuden tunnetta tapahtumissa
- kuinka alkoholi on esillä kyseisissä tapahtumissa
- kenellä on asiakkaan mielestä vastuu alkoholin käytöstä seuraavista ongelmista tapahtumissa
- millaiset asiat ovat asiakkaiden mielestä houkuttelevia kyseisissä tapahtumissa.

Tutkimuksen kohteena oli kolme tapahtumaa, joissa jokaisessa haastateltiin kymmentä henkilöä. Yhteensä haastateltuja oli kolmekymmentä. Tällä tavoin saatiin riittävä otos tapahtumasta ja tulokset olivat hallittavissa kohtuullisen helposti. Tuloksia arvioitaessa on tärkeää huomioida tapahtuman luonne, ajankohta ja osallistujamäärä, sillä ne voivat vaikuttaa merkittävästi lopputulokseen. Myös haastateltavien iällä ja sukupuolella on merkitystä.

Sulkavan soudut on nelipäiväinen urheilutapahtuma, johon osallistui tänä vuonna 6 539 soutajaa. Soutajien lisäksi tapahtumaa oli katselemassa paikallisia asukkaita sekä turisteja eri puolilta Suomea. Sulkavan suursoutuja on järjestetty jo vuodesta 1968 ja nämä olivat 44. suursoudut. (Sulkavan suursoudut 2011.)

Otava Happy Jazz on piknikhenkinen jazztapahtuma, joka järjestettiin Otavassa 26. kerran. Otava Happy Jazz toteutetaan talkoovoimin ja sen tuotto käytetään kokonaisuudessaan hyväntekeväisyyteen. Esiintyjinä tänä vuonna olivat Erja Lyytinen ja Ladies First Big Band. Otava Happy Jazzissa poikkeuksellista on se, että sinne saa tuoda omia eväitä, alkoholijuomat mukaan lukien. (Otava Happy Jazz 2011.)

Jurassic Rock on kaksipäiväinen rockfestivaali, joka järjestettiin tänä vuonna viidettä kertaa. Jurassic Rock teki tänä kesänä myyntiennätyksensä ja sillä oli lähes 20 000 kävijää. Esiintyjiä tänä vuonna olivat Bloodred Hourglass, Stella, So called plan, Wiz Khalifa, FM2000, Kotiteollisuus, Paleface, Jenni Vartiainen, Francine, Petri Nygård, Supasoul disco, The Mama King, Juno & Kemmuru, Anal Thunder, Pariisin kevät, The Blanko, Stamina, Mike Herrera, Apulanta, Medeia, Soilwork, Cheek live, Flogging Molly, sekä Raappana & Soul Explosion Band. Lapsille järjestettiin erikseen Dinolava-tapahtuma Mikkelin kirkkopuistossa. (Jurassic Rock 2011.)

4.3 Juomistilanteiden lajityypit tutkimukseen valituissa tapahtumissa

Maunun ja Simosen (2010, 90) mukaan Törrönen ja Maunu (2006, 266 - 281) ovat selvittäneet viisi juomistilanteiden lajityyppiä; istuskelu, ruokajuominen, puuhajuominen, biletytys ja karnevaali. Lisäksi on vielä yksilöllinen juominen. Istuskelu, ruokajuominen ja puuhajuominen ovat ei-humalahakuisia tilanteita, biletytys, karnevaali ja yksilöllinen juominen puolestaan ovat humalahakuisia juomistilanteita.

Sulkavan souduissa nämä kaikki juomistyyppit ovat mahdollisia. Sekä soutajat että katsojat käyvät välillä syömässä ja samalla siihen voi liittyä miedon alkoholijuoman nauttiminen ruokajuomana tai muuten vain tapahtuman ohessa nautittuna. Kyseessä on siis istuskelu, ruokajuominen tai puuhajuominen. Päivätapahtumassa en havainnut muita juomistyyppijä. Iltatapahtumissa en tutkimuksen puitteissa päässyt vierailemaan, mutta sinne voi kuulua biletytystä ja karnevaalia. Bilettäjät kokoontuvat ensin ”etkoille” jonkun kotiin, jossa luodaan tunnelmaa juoden, jutellen, musiikkia kuunnellen ja muuta puuhaten. Ilta etenee soututapahtumaan, missä alkoholia nautitaan lisää, pitäen kuitenkin humalatila hallinnassa niin, että toimintakyky säilyy. Karnevaalissa juominen jatkuu seuraavana päivänä ja jotkut saattavat nauttia alkoholia koko soututapahtuman ajan. Karnevaali on yleensä jo etukäteen suunniteltu reissu ja näitä reissuja on vain muutaman kerran vuodessa.

Otava Happy Jazzissa esiintyvät juomistyyppit ovat istuskelu, ruokajuominen ja biletytys. Yleisö nauttii muutaman alkoholijuoman kuunnellessaan musiikkia joko anniskelu paikassa tai muualla alueella. Monien eväskorista löytyy ruokajuomaksi viiniä tai mietoja alkoholijuomia. Osa asiakkaista on aloittanut tunnelmaan virittäytymisen jo kotona ja jatkaa juomien nauttimista tapahtumapaikalla.

Jurassic Rockissa esiintyviä juomistyyppijä ovat istuskelu, biletytys ja karnevaali. Ruokajuomistakin voi esiintyä ravintolatiloissa. Useimpiin rock-festivaaleihin liittyy karnevaalijuominen, eikä Jurassic Rock ole tässä tapauksessa poikkeus. Juominen venyy monilla leirintäalueella yöpyvillä kaksipäiväiseksi. Tapahtumaa on odotettu ja valmisteltu jo pitkän aikaa. Paikalliset asukkaat aloittavat tunnelmaan virittäytymisen kotona ja jatkavat sitten juomista tapahtumassa. Monet kuitenkin tulevat nimenomaan seuraamaan musiikkia ja juominen on vain sivuseikka. Muutama mieto alkoholijuoma voidaan kuitenkin nauttia anniskelualueella tunnelman nostattamiseksi.

Maunu ja Törrönen (2006, 90) kertovat, että yksilöllinen juominen tarkoittaa sellaista juomista, joka ei noudata mitään yhdessä tapahtuvan juomisen logiikoita. Siinä juova yksilö pyrkii pikemminkin käyttämään juomisen korostunutta sosiaalisuutta omaksi hyödykseen, esimerkiksi seksiseurana tai itseensä kohdistuvan ihailun hakemiseksi, eikä juoja sitoudu niihin juomisen yhteisiin ”liikennesääntöihin”, joita tilanteet juojille asettavat. Yksilöllistä juomista esiintyy varmaankin kaikissa näissä tapahtumissa, eniten se korostuu sellaisissa tapahtumissa, joissa alkoholia kulutetaan paljon.

4.4 Tapahtumien järjestäjien haastattelut

Tutkimuksessa on haastateltu yleisön lisäksi kahta tapahtumajärjestäjää. Järjestäjät kertoivat oman näkökulmansa alkoholin merkityksestä kulttuuri- ja urheilutapahtumissa. Molemmilla haastateltavilla on kokemusta tapahtumien järjestämisestä jo useiden vuosien ajalta. Asiantuntijahaastattelut nauhoitettiin Minidisk-levylle ja ne litte-roitiin tietokoneella.

Vesa Kontiainen on tapahtumajärjestäjä, kiertuemanageri ja rock-kirjailija. Hän on suorittanut nuorena ammattikoulun keittäjälinjan, mutta koulutustaustaa tapahtumien järjestämiseen hänellä ei ole. Tapahtumien järjestämisestä Kontiaisella on kuitenkin kokemusta jo lapsuudesta, sillä hänen äitinsä järjesti tapahtumia Juuan Kaarihallilla jo vuosina 77–86. Kontiainen aloitti työt Kaarihallilla vuonna 1986. Vuonna 1997 Kontiaista pyydettiin Hotelli Juvaan ohjelmavastaavaksi ja siellä hän työskenteli 11 vuotta. Tällä hetkellä Kontiainen järjestää huvitilaisuuksia ja ohjelmatapahtumia useisiin kaupunkeihin Etelä-Savon alueella. Kontiainen on kirjoittanut myös neljä kirjaa. Alkoholitonta tapahtumia Kontiainen on järjestänyt lapsille ja nuorille. (Kontiainen 2011.)

Urheilutapahtumien järjestäjä halusi vastata haastatteluun nimettömänä. Hän on ollut kolme vuotta nykyisessä tehtävässään. Koulutustaustaltaan hän on yo-liikunnanohjaaja ja käynyt myös kaupallisia opintoja sekä johtajakoulutusopintoja. Hän on myös järjestänyt alkoholittomia tapahtumia nuorille. Useimpiin aikuisten tapahtumiin kuuluvat kuitenkin olut, siideri ja lonkero. (Urheilutapahtumien järjestäjä 2011.)

Asiantuntijahaastattelussa on otettava huomioon, että molemmat tapahtumajärjestäjät toimivat sellaisella kentällä, jossa alkoholi on näkyvässä asemassa. Vesa Kontiainen järjestää festivaaleja ja rock-tapahtumia, jotka toimivat usein ravintolaympäristössä. Kulttuuritapahtumiin kuuluu laaja skaala muunlaisiakin tapahtumia, joissa alkoholilla ei ole niin suurta merkitystä, kuten esimerkiksi teatteri-esitykset. On myös urheilutapahtumia, joissa alkoholia ei käytetä lainkaan. Tutkimuksen kannalta esimerkiksi rocktapahtumat ovat kuitenkin hyviä tutkimuskohteita, sillä niissä alkoholin merkitys korostuu ja niistä saatuja näkökulmia voidaan verrata tapahtumiin, joissa alkoholilla ei ole niin suurta merkitystä.

5 ASENNOITUMINEN ALKOHOLIIN

Alkoholin käyttöön liittyy paljon erilaisia asenteita. Asenteet luotaavat syvälle kulttuuriin ja sosiaaliseen kanssakäymiseen. Maunun ja Törrösen (2006, 24) mukaan suomalainen humala on monenlaisten kulttuuristen, sosiaalisten ja tilannekohtaisten tekijöiden säätelemä ilmiö. Kyseessä ei siis ole mikään yksiselitteinen asia. Tässä tutkimuksessa esiin tulevat mielipiteet kertovat suomalaisesta alkoholikulttuurista ja tutkimustuloksista voidaan löytää yhteyksiä jo aiemmin Suomessa tehtyihin alkoholitutkimuksiin.

5.1 Yleinen suhtautuminen alkoholin käyttöön

Tommi Hoikkalan mukaan (2008, 21 - 22) suomalainen alkoholikulttuuri on humalamyönteinen, ellei kannigloorinen ja suomalaisen humalan kollektiivisuus näyttää olevan yksi sen vahvoista piirteistä. Alkoholia ja humaltumista ihannoitaa. Siihen liitetään nostalgisia ja nautintoa kuvaavia mielikuvia. Monet nuoret myös kehuskelevat mitä ovat humalassa tehneet ja sitä pidetään hauskana, jopa rohkeana ja sankarimaisena. Juominen on yleensä yhteisöllistä toimintaa. Siihen liittyy humalakokemuksen jakaminen ja sosiaalisuus. Harva juo yksin kotona ja silloinkin todennäköisesti sosiaalisen median äärellä. Facebook ja Messenger ovat ikään kuin anniskeluravintoloita, joissa voi jutella muiden ihmisten kanssa ja nauttia samalla alkoholia.

Yleinen suhtautuminen alkoholin käyttöön on kaksinaismoralistista. Kohtuullista alkoholin käyttöä pidetään hyväksyttävänä, mutta liiallisessa humalassa olevaa henkilöä

paheksutaan. Onkin viisasta kysyä, että missä menee kohtuukäytön ja humalan raja? Janne Härkönen ja Esa Österberg (2010, 161) toteavat, että vaikka suurin osa suomalaisista hyväksyy alkoholin kohtuukäytön osana tavallista elämää, juomisen tilannekohtaiseen sopivuuteen asennoidutaan kuitenkin siten, että alkoholin katsotaan kuuluvan arjesta poikkeaviin tilanteisiin. Myös yleisötutkimus kulttuuri- ja urheilutapahtumista antoi samanlaisia viitteitä. Kohtuujuomisena pidettiin yleensä muutamaa tuoppia ja humalaa pidettiin paheksuttavana ja häiritsevänä.

5.2 Tapahtumien asiakkaiden asennoituminen alkoholin käyttöön

Yleisötutkimuksessa 25 vastaajaa kolmestakymmenestä oli sitä mieltä, että alkoholi kuuluu kulttuuri- ja urheilutapahtumiin kohtuudella käytettynä. Sulkavan soutujen asiakas määritteli myös kohtuukäytön rajat: *Kyllä minun mielestä saa aina vähän ottaa, kunhan se pysyy vaan aisoissa se homma, et kyllä varmasti yks, kaks tuoppia menee ihan hyvin.*

Kolmen vastaajan mielestä alkoholia ei tarvitsisi olla tapahtumissa ollenkaan ja 6 vastaajaa jättäisi alkoholin pois urheilutapahtumista. Sulkavan soutujen asiakkaan mielestä alkoholin käyttö ei ole lainkaan tarpeellista. *Siit tulee kaikkia niitä ongelmia mitä alkoholi yleensä tuottaa ja mun mielestä se on vähä semmosta urheiluhengen vastastakin jopa. Se on aikamoista terveyden edistämistäki tuo souu ja kaikki tämmönen liikunta, että terveyden edistämisen kannalta olis myös aika tärkeätä ettei olis alkoholia ollenkaa, et sitä ei tarvittais.*

Otava Happy Jazzin asiakkaan mielestä alkoholi kuuluu etenkin urheilutapahtumiin nykyään liikaa: *Siel on kuitenkin näitä junnuja paikalla, ni se esimerkki pitäis olla. Et minust tämmösessä piknik-tapahtumassa on just tämmönen kupliva ihan paikallaan, että ei ihan konttauskuuntoon pitäis kenenkään mennä.*

Rocktapahtumiin alkoholin ajateltiin kuuluvan tärkeänä osana. Jurassic Rockin asiakas ei pidä siitä ajatuksesta, että tapahtumassa ei olisi alkoholia: *Ois se vähän outoa, jos ois vaikka kielletty kokonaan alkoholin anniskelu tämmösissä festareissa, ni se ois aika erikoista. Että vois olla, että siit tulis vähän ongelmia, eikä porukka tulis niihin kovin mielellään välttämättä.*

5.3 Tapahtumien järjestäjien suhtautuminen alkoholin myyntiin tapahtumissa

Tapahtumien järjestäjien näkökulma on selvä: alkoholilla on suuri merkitys tapahtuman järjestämisen kannalta ja anniskelun puuttuminen merkitsisi isoa miinusta tapahtuman kokonaisbudjetissa. Alkoholin taloudellista merkitystä käsitellään tarkemmin kohdassa 11.

Vesa Kontiaisen mielestä alkoholinmyynti on tapahtumien järjestämisen kannalta välttämätön edellytys. Etenkin ravintolakonserteissa ja festivaaleilla alkoholin myyntiä on pakko olla. Muuten tapahtumaa ei voida järjestää ilman yhteiskunnallista tukea. Kontiainen kertoi esimerkin tilanteesta: *Puustockia kritisoitiin aikoinaan, että on se, kun pitää olla viinanmyyntiä Puustock-festivaaleilla. Mutta totuus on se, että jos sitä viinanmyyntiä Puustock-festivaaleilla ei olisi ollut, niin sitä ei olisi koskaan järjestetty.* Nykyään tapahtumien järjestäminen on kallista ja ns. break even-tilanteeseen on hankala päästä. Break even tarkoittaa sitä, että tulot ja menot menevät tasan. Alkoholinmyynti on monelle tapahtumalle ratkaisu siihen, että saadaan tapahtumasta tuottoa ja voittoa. Ilman anniskelulupia tapahtumia ei järjestettäisi, koska se ei yksinkertaisesti olisi kannattavaa toimintaa. Yhteiskunnan ja kaupungin rahoittamissa tapahtumissa tilanne on erilainen ja silloin alkoholin myynnillä ei ole niin ratkaiseva asema. (Kontiainen 2011.)

Urheilutapahtumien järjestäjä on samoilla linjoilla. Yrityksen kannalta alkoholinmyynti on tärkeä taloudellinen asia, eikä ilman sitä pystyttäisi järjestämään toimintaa nykyisellä tasolla. Urheilutapahtumien järjestäjän mielestä alkoholi kuuluu osana urheilutapahtumiin, sillä se on osa suomalaista kulttuuria. (Urheilutapahtumien järjestäjä 2011.)

6 KUINKA ALKOHOLI ON ESILLÄ ETELÄSAVOLAISSA TAPAHTUMISSA?

Monet asiat vaikuttavat siihen, kuinka paljon alkoholia käytetään erilaisissa tapahtumissa ja millä tavalla sitä käytetään. Yksi tällainen asia on markkinointi ja ympäristö. Sulkunen ym. (1985, 16) pohtii mikä on ympäristön vaikutus ihmisten alkoholikäyttäytymiseen: hillitsekö, kontrolloiko vai lisääkö miljöön alkoholin käyttöä ja millä

tavalla? Jos alkoholia mainostetaan tapahtumassa paljon, niin sitä todennäköisesti myös kulutetaan enemmän. Mahdolliset juomatarjoukset ja mainonnan luomat mielikuvat voivat vaikuttaa siihen, kuinka paljon ihmiset juovat alkoholia. Jos alkoholi ei ole näkyvästi esillä, tai sen saaminen on hankalaa, niin se rajoittaa alkoholin kulutusta tapahtumissa. Esimerkiksi pitkät jonot anniskelualueella hidastavat alkoholin juomista ja jotkut kyllästyvät jonottamiseen. Jopa vuodenaika ja sää vaikuttavat ihmisten alkoholikäyttämiseen. Kesällä aurinkoisella säällä ulkoilmatapahtumissa alkoholia kuuluu varmasti enemmän kuin sateisella ilmalla. Toki sää vaikuttaa jo siihenkin, tulevatko asiakkaat ulkoilmatapahtumiin.

6.1 Alkoholin vaikutus tapahtuman imagoon

Alkoholin esilläolo vaikuttaa myös tapahtuman imagoon. Se, millä tavalla alkoholi on esillä, minkälaisessa paikassa sitä tarjotaan, mitä alkoholijuomia myydään ja millaisia mielikuvia sillä luodaan, vaikuttavat hyvin paljon myös asiakkaan mielikuvaan tapahtumasta kokonaisuutena. Jos alkoholia käytetään runsaasti ja humalahakuisesti, tapahtuman imago voi kärsiä siitä. Joissakin tapahtumissa taas voidaan ajatella, että humalahakuinen alkoholinkäyttö kuuluu tapahtuman luonteeseen. Esimerkiksi monet Jurassic Rockin asiakkaat olivat sitä mieltä, että alkoholi kuuluu rocktapahtumiin. Rocktapahtumissa ei ehkä haetakaan sivistyneisyyttä ja hienostuneisuutta, vaan rokkia pidetään yleensäkin rajuna ja anarkistisena. Jos rock-festivaaleilla myytäisiinkin pelkäävät viiniä kalliilla hinnalla hienostuneissa looseissa, koko tapahtuman luonne muuttuisi täysin. Alkoholilla on siis suuri merkitys siihen, millaisia mielikuvia tapahtumasta luodaan.

Vesa Kontiainen ei usko, että alkoholilla on suurta vaikutusta tapahtuman imagoon. Imago rakennetaan muilla teeseillä, alkoholi on enemmänkin taloudellinen asia ja palvelumuoto. Tapahtuman logistiikan tulee olla erittäin hyvin järjestetty ja sen eteen täytyy nähdä vaivaa. Järjestäjän on asetettava asiakkaan asemaan ja pohdittava, miten tapahtumaa voisi vielä parantaa ja mitä asiakas haluaa. Alkoholin nauttiminen tapahtumissa tarkoittaa kuitenkin sitä, että tapahtumassa täytyy olla riittävästi järjestyksenvalvojia. Kontiainen mielestä jokainen vaikuttaa alkoholin käytöllä omaan imagoon, ei tapahtuman imagoon. (Kontiainen 2011.)

Urheilutapahtumien järjestäjän mielestä alkoholi luo viihtyisyyttä ja on osa yrityksen palvelua. Se, että asiakkailta on mahdollisuus nauttia alkoholia tapahtumissa, koetaan positiiviseksi asiaksi imagon kannalta. Alkoholin myynnillä urheilutapahtumien järjestäjä ei hae mitään tietynlaista imagoa, eikä koe, että alkoholin myynnissä olisi mitään negatiivista tai ristiriitaista. (Urheilutapahtumien järjestäjä 2011.)

6.2 Alkoholimainonta tapahtumissa

Alkoholimainontaan liittyy monenlaisia säädöksiä. Yleisistä periaatteista ravintolan mainonnassa kertoo Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston julkaisema Alkoholiasiat ravintolassa - opas (2011, 20). Oppaan mukaan väkevien alkoholijuomien mainonta on sallittua anniskelupaikassa, jos siellä on lupa niiden anniskeluun. Mainonnan tulee olla asiallista ja hillittyä. Anniskelupaikan ulkopuolella (ulkokyltit, ikkunateippaukset, lehti-ilmoitukset, Internet) väkevien alkoholijuomien mainonta on kiellettyä. Mietojen alkoholijuomien (enintään 22 til-%) mainonta on lähtökohtaisesti sallittua. Kielletyksi mainonta muodostuu mm. silloin, kun se kohdistetaan alaikäisiin, tai siinä käytetään hyvän tavan vastaisia tai sopimattomia myyntityöntekijöitä. Markkinoinnin kokonaisvaikutelma on usein ratkaiseva arvioitaessa, milloin toimintaa on pidettävä lainvastaisena. (Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, 2010.)

Vesa Kontiainen järjestämässä tapahtumissa alkoholi on ollut esillä ainoastaan anniskelualueilla, joita on vartioitu tehokkaasti. Järjestyksenvalvojat tarkistavat anniskelualueen ovella, että alueelle menijä on täysi-ikäinen ja ettei hän ole liian humalassa (Kontiainen 2011.) Urheilutapahtumien järjestäjän järjestämässä ottelutapahtumissa on myös hyvin rajatut anniskelualueet ja baarit. Yrityksen yksi pääyhteistyökumppaneista on eräs panimo- ja virvoitusjuomayritys, jonka tuotemerkki näkyy tapahtumissa (Urheilutapahtumien järjestäjä 2011.)

Myös alkoholiin liittyvistä alennuksista on säädetty laissa. Alkoholia saa myydä asiakkaalle yhden annoksen kerrallaan, joten sellaiset alennukset, kuten ”kaksi yhden hinnalla” ovat kiellettyjä. Alkoholiasiat ravintolassa – oppaan (2011, 21–22) mukaan paljousalennuksen antaminen sekä ”happy hour” – markkinointi on kiellettyä. Anniskelussa pääsääntö on, että alkoholijuomaa saadaan anniskella asiakkaalle kerrallaan vain yksi annos. Tämän vuoksi paljousalennuksen antaminen anniskelussa ei yleensä tule esille. Alkoholiannoksen hintaan voi kuitenkin vaikuttaa ja se voi muuttua eri

tilanteissa. Myös kanta-asiakkaille saa antaa alennuksia alkoholijuomista. (Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, 2010.)

Vesa Kontiaisen ja urheilutapahtumien järjestäjän järjestämässä tapahtumissa ei ole ollut alkoholiin liittyviä tarjouksia. Kontiainen on järjestänyt ns. tuplakeikkoja, joissa samaan aikaan on järjestetty tapahtuma ala-ikäisille ja ravintolaikäisille. Näissä tapahtumissa on tehty erilaisia tarjouksia alaikäisille, kuten Anna Abreun limsadrinkkejä ja limsasekoituksia halvempaan hintaan. Tarjoukset eivät kuitenkaan tuottaneet voittoa, vaan olivat enemmänkin hyväntekeväisyyttä ja promootiota yritykselle, sillä silloin haluttiin järjestää tapahtumia myös lapsille. Lasten tapahtumat olivat kuitenkin täynnä asiakkaita ja niistä saaduilla lipputuloilla maksettiin myös aikuisten tapahtumat. Jos verrataan limsan myynnistä saatuja tuloja alkoholimyynnin tuloihin, niin ero on kuitenkin valtava. Limsan ja karkinmyynti oli tapahtumissa parhaimmillaan 700 euroa ja ravintolatilaisuuksissa 20 euroa/asiakas. Jos anniskelupaikassa on siis 400 asiakasta, niin alkoholinmyynnistä saadut tulot voivat olla parhaimmillaan noin 8 000 euroa. (Kontiainen 2011.)

Alkoholin myyntiin voi liittyä myös eräänlaisia ”oheistuotteita”. Sulkusen ym. (1985, 56) mukaan ravintola on muihin liikeyrityksiin verrattuna siitä erikoinen laitos, että sen tuotteita ja palveluita ostavat asiakkaat ovat samalla ravintolan kauppatavaraa. Ravintola ei myy pelkästään ruokaa tai juomaa, vaan myös juttu- ja juomaseuraa. Myös tapahtumien anniskelu toimii samalla periaatteella. Moniin tapahtumiin tullaan kaveriporukalla, tai yksin solmimaan uusia ystävyys-suhteita. Toisin sanoen juttuseura on alkoholinmyynnin sivutuote.

6.3 Alkoholin esilläolo tutkimukseen osallistuneissa tapahtumissa

Sulkavan souduissa alkoholi ei ollut selkeästi esillä. Iltatapahtuman kohdalla tilanne voi olla toinen, mutta ainakin torstain päivätapahtuma sujui erittäin rauhallisesti. Olut- telttoja ei ollut alueella lainkaan, ainoastaan ruokailupaikassa sisällä rakennuksessa oli erillinen anniskelualue, josta halukkaat saivat käydä alkoholia ostamassa. Haastatelta- vista suurin osa ei ollut havainnut tapahtumassa alkoholia, eikä alkoholimainontaa. Sulkavan soutujen naisasiakas totesi, että *tapahtuman Imago tuntuu vielä hyvin urhei- lulliselta*. Alkoholin vähäisen esilläolon koettiin vaikuttavan positiivisesti tapahtuman imagoon. Sulkavan soutujen miesasiakas totesi hyvin, että *totta kai alkoholi imagoon*

vaikuttaa silloin jos sitä käytetään liikaa ja minun mielest tääl on aika hyvin tää homma hoidettu, et ei oo kaljateltat se tyrkky asia, vaan tääl on muut asiat tyrkyllä. Soutulähtöjen välillä esitettiin myös pelastuslaitoksen näytös, jossa humalainen mies lähti soutamaan vesille. Näytöksen tarkoituksena oli muistuttaa katsojia siitä, ettei humalassa kannata lähteä veneilemään. Haastateltavista monet kokivat esityksen erittäin positiivisena asiana.

Otava Happy Jazzissa alkoholi oli Sulkavan soutuja enemmän esillä, mutta tapahtuman luonne pysyi silti rauhallisena ja kohtuukäyttöä oli havaittavissa humalahakuista juomista enemmän. Alueella oli köynnöksin koristeltu anniskelualue, jossa oli jatkuvasti kävijöitä. Suurella osalla yleisöstä oli omia alkoholijuomia mukana. Häiritsevää tai huomiota kiinnittävää humalakäyttäytymistä en havainnut. Myöskään alkoholimainontaa ei ollut. Alkoholi koettiin Otava Happy Jazzin imagolle hyödyllisenä kohtuullisesti käytettynä. Humalahakuiseen juomiseen Otava Happy Jazzissa eivät aivan kaikki kuitenkaan suhtautuneet hyvillä mielin. Naisasiakas pahoitteli, että *silloin tällöin on humalaisia ja kun tapahtuma on tarkotettu koko perheelle ja tääl on lapsia, ni se ei ole ihan suotavaa.*

Jurassic Rockissa alkoholia käytettiin humalahakuisesti, mikä on tyypillistä rockfestivaaleille. Humalahakuinen juominen herättää huomiota ja järjestysongelmia, mikä myös Jurassic Rockissa oli havaittavissa. Jurassic Rockissa toista päivää viettävä asiakas oli havainnut tappelua bussijonossa: *tietyst vaatii se järjestysmiehiltä tosi paljon hommaa että jaksaa kaitsee ja varsinki sitte ku koko massa lähtee pois tonne busseille ni sit siel saattaa olla jotain rähiköintiä ja muuta. Et eilen oli esimerkiks nyrkkitappelu bussijonossa. Järjestäjällä on enemmän työtä tämän luontoisissa tapahtumissa, joissa juodaan humalahakuisesti, sillä järjestyksenvalvontaan pitää panostaa enemmän. Alkoholi kuitenkin koettiin vahvasti osaksi rock-tapahtumia. Jurassic Rockin naisasiakkaalle alkoholi on tapahtumassa ehdoton asia: *Emmä nyt usko, että kukaan tulis festareille, joissa alkoholia ei tarjottais. Että onhan se päivänselvä asia.* Jurassic Rockissa oli aidatut anniskelualueet ja alkoholia mainostettiin ainakin Jägermaisterkylteillä, joita nuoret naiset kantoivat tapahtuma-alueella. Muutamia voimakkaasti humaltuneita henkilöitäkin oli alueella.*

7 MIKSI JA MILLOIN ALKOHOLIA KÄYTETÄÄN?

Alkoholia käytetään monissa erilaisissa tilanteissa ja syytäkin on lukemattomia. Muutamia yhteisiä tekijöitä alkoholin käytölle kuitenkin löytyy.

Yleisötutkimuksessa 5 vastaajaa kolmestakymmenestä oli sitä mieltä, että alkoholi liittyy kulttuuriin tai on osa kulttuuria. Kaksi vastaajista oli sitä mieltä, että alkoholia käyttää vain tietty ikäryhmittymä tai tietyt yksilöt. Kahdeksan vastaajista sanoi, että alkoholi rentouttaa, tai vapauttaa ja joku arveli, etteivät suomalaiset osaa rentoutua ilman alkoholia. Muita tutkimuksessa ilmenneitä syitä alkoholin käytölle olivat mm. ajanviete, tapa, viihtyisyys, suomalainen luonne, piristyminen, rohkaistuminen ja se, että ”ilman viinaa ei voi olla hauskaa”. Janne Härkösen ja Esa Österbergin tutkimuksessa (2010, 163) kuitenkin enimmillään 30 % vastanneista oli sitä mieltä, että alkoholia käyttävillä on hausempaa kuin niillä, jotka eivät juo. Suurin osa tutkimukseen osallistuneista osaa siis pitää hauskaa ilman viinaakin.

Samanlaisia tuloksia on saatu muistakin alkoholin käyttöön liittyvistä tutkimuksista. Antti Maunun ja Jenni Simosen (2010, 88) mukaan juomalla nostatetaan tunnelmaa ja luodaan yhteishenkeä, ja niinpä edelleenkin humalajuominen on osa nuorten hauskanpitoa. Pia Mäkeläisen ja Janne Härkösen (2010, 116) mukaan Mustonen ym. (2007) on todennut, että Suomessa alkoholinkäytön rooli ja tehtävä on hyvin merkittävässä määrin sosiaalisen vuorovaikutuksen palveleminen. Sulkunen ym. (1985, 271) toteaa, että viinan valtaan heittäytyminen ilmentää vapautta. Maunun ja Simosen (2010, 88) mukaan Maunu ja Törrönen (2005) toteavat, että alkoholi hälventää yksityisen minän rajoja helpottaen kiinnittymistä yhteisiin ja jaettuihin mielenkiinnon kohteisiin, olivatpa ne puheenaiheita, seurapelejä tai vaikka yhdessä kuunneltavaa musiikkia. Kulttuuri- ja urheilutapahtumissa tämä yhdessä kokeminen korostuu. Jääkiekko-otteluissa näkyy selvimmin kuinka yleisössä saman joukkueen kannustajat nostattavat yhteishenkeä ja tunnelmaa monin eri tavoin.

Myös ympäristöstä tulevat paineet voivat vaikuttaa alkoholin käyttöön. Heli Mustosen (2010, 178) mukaan viime vuosikymmeninä alkoholin käyttö on tullut niin hyväksytyksi ja tavalliseksi, että raittius on muuttunut erottelevaksi tekijäksi niin, että raitis joutuu selittelemään juomattomuuttaan. Tästä esimerkin kertoi Otava Happy Jazzin asiakas: *Nykyään tuntuu, että käytetään alkoholia ihan kaikissa tapahtumissa. Yhteen*

aikaan mua rupes häiritsemään se niin kovasti, että mä ajattelin että olenpas nyt kaks viikkoa ilman, etten ota yhtään drinkkiä ja huomasin olevani häirikkö. Multa siis kysyttiin, että oletko sä penisilliinikuurilla vai ajatko autoa? No en mielellään ku ei ole edes korttiakaan. Mutta vähän siit on tullu sellanen pakollinen homma.

Kun tehdään alkoholiin liittyvää tutkimusta, on hyvin tärkeää etsiä syitä alkoholin käytölle, sillä niistä syistä selviää alkoholin kulttuurinen merkitys. Pia Mäkelän, Christoffer Tigerstedtin ja Heli Mustosen (2010, 282) mukaan juomiskulttuuri on monitasoinen ja monisyinen ilmiö. Erilaisten alkoholikulttuurien vertailussa yhdeksi tärkeimmistä kysymyksistä on osoittautunut se, mikä kyseisessä kulttuurissa on ollut alkoholin pääasiallinen käyttötarkoitus. Alkoholin kulttuurinen merkitys rakentuu tälle pääasialliselle käyttötarkoitukselle.

Miksi sitten kulttuuri- ja urheilutapahtumissa on niin usein alkoholia, ja alkoholittomia tapahtumia on melko vähän? Mitä kulttuuri- ja urheilutapahtumien järjestäjät ajattelevat alkoholin käytöstä kulttuuri- ja urheilutapahtumissa?

Vesa Kontiaisen (2011) mukaan syynä anniskeluun ovat taloudelliset tekijät. Festivaalien järjestäminen on kallista. Kontiaisen mielestä asiakkaat käyttävät alkoholia siksi, että se on rentoutuskeino ja siitä saa rohkeutta. Viikonloppuna halutaan tavata uusia ihmisiä ja monet hakevat alkoholista siihen rohkaisua. Kontiaisen mukaan alkoholin myynti on palvelu, jonka puuttumisesta asiakkaat antavat huonoa palautetta. Alkoholi on kuulunut tapahtumiin jo kauan ja siksi asiakkaat eivät osaa olla ilman sitä. Myös urheilutapahtumien järjestäjän (2011) mielestä alkoholi liittyy olennaisesti asiakasviihtyvyyteen ja on taloudellisesti tärkeä asia. Hänen mielestään alkoholi kuuluu urheilutapahtumiin.

Nykyisellä juomiskulttuurilla ja työväenkulttuurilla on selviä yhtäläisyyksiä. Sulkusen ym. (1985, 21) mukaan työväestön juomatavoille tyypillistä on juomisen voimakas kasautuminen viikonloppuun ja yksinkertainen, konstailematon, mutta seurallinen humalahakuisuus. Myös nykyisin alkoholin käyttö painottuu viikonloppuihin, loma-aikoihin ja myöhäiseen iltaan. Alkoholilain (Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, 2010) mukaan ravitsemisliikkeen saa avata aikaisintaan kello 5 ja sen saa pitää auki kello 2:een ja alkoholijuomien anniskelu saadaan aloittaa kello 9. Härkönen ja Mäkelä (2010, 55) toteavat, että on selvää, että viikon työrytmillä on vaikutuksensa

alkoholinkäytön viikkorytmiin. Töihin ei voi mennä humalassa, eikä väsyneenä jaksa lähteä tapahtumiinkaan. Tästä syystä kaiketi tapahtumatarjontakin painottuu viikonloppuihin ja lomakausiin. Mustosen ym. (2010, 57) mukaan yleisten juhlapyhien ja lomakauden vaikutus kuukausittaisiin alkoholin myyntilukuihin on huomattava.

8 VASTUU ONGELMISTA

Liiallisesta alkoholin käytöstä seuraavat ongelmat mielletään usein itse aiheutetuiksi. Voidaanko kuitenkin vastuussa pitää myös muita tahoja, kun alkoholin käytöstä seuraa ongelmia? Onko vastuu lopulta sillä joka juo, vai sillä joka myy alkoholia? Voidaanko ajatella, että vastuu on yhteiskunnalla?

8.1 Ongelmiin vaikuttaminen

Liiallinen alkoholin käyttö tuo mukanaan monia ongelmia. Näihin ongelmiin on pyritty vaikuttamaan monin eri tavoin. Tutkimukset, lainmuutokset, veronkorotukset, terveydenhuollolliset toimenpiteet ja alkoholivalistus ovat eräitä keinoja, joilla ihmisten alkoholitottumuksiin on pyritty vaikuttamaan. Heli Mustosen ja Esa Österbergin mukaan (2010, 70) vuoden 1969 alussa voimaan tulleella, juomatapatutkimuksetkin käynnistäneellä alkoholilailla pyrittiin kehittämään myös suomalaista ravintolan kulttuuria. Ravintolat nähtiin tuohon aikaan paikkoina, joissa suomalaiset oppisivat hallittua alkoholin käyttöä ja hyviä tapoja vastakohtana yksityisten tilojen vähemmän kontrolloidulle juomiselle. Jostain syystä tilanne on kääntynyt pääläelleen, joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta. Useimmiten anniskeluravintolaa ei enää pidetä sivistyneenä kohtaamispaikkana, vaan monet mielletään ”räkälöiksi”. Hyvät tavat unohtuvat paremmissakin ravintoloissa, kun juodaan humalahakuisesti.

Alkoholi ja siihen liittyvät ongelmat ovat monitahoinen ilmiö. Ongelmien selvittämiseen ei ole yksinkertaista ratkaisua. Matti Piispan mukaan (2008, 36) holhouksen arvostelijat korostavat, että korkeilla hinnoilla, kielloilla ja rajoituksilla kannäämisiongelmiä ei kyetä korjaamaan, sillä niiden juuret ovat syvällä kulttuurissa. Ongelmana eivät suinkaan ole vain yksittäiset ihmiset, vaan ennemminkin kulttuuriset ilmiöt. Piispan mukaan (2008, 33) joissakin puheenvuoroissa ongelmana ei pidetty vain kannäämistä ja ”örveltämistä”, vaan sitä, että suomalaiset yleensä juovat entistä enemmän

ja alkoholin käyttö ja tarjoilu on vallannut yhä uusia tilanteita. Tämä näkyy myös tapahtumien järjestämisessä. Monet asiakkaat olettavat, että alkoholia on aina tarjolla ja mikäli niin ei ole, he eivät välttämättä edes tule tapahtumaan.

8.2 Alkoholivalistus

Alkoholia valmistavat ja myyvät tahot ovat pyrkineet valistamaan kansaa alkoholin käytön haitoista. Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliitto on järjestänyt jo kahdesti Kännissä olet ääliö-kampanjan vuosina 2007–2008 ja uusin kampanja oli vuonna 2010. Mikko Salasuon mukaan (2008, 19) kannissa olet ääliö-kampanjan tarkoituksena, oli muokata suomalaista asenneilmastoa suuntaan, jossa alkoholia käytetään kohtuudella ja vastuullisesti. Kampanja näkyi mm. televisiossa ja katukuvassa suurilla mainosjulisteilla. Kuvissa oli esimerkiksi juhlista tulossa oleva nainen, joka oksentaa laukkuunsa ja mies, joka on virtsannut housuilleen. Kampanjan päätarkoituksena oli herättää keskustelua ja vaikuttaa siten alkoholiin liittyvään asenneilmastoon.

Kampanjoilla on ollut myös epäilijöitä, jotka ovat suhtautuneet varauksella myös Alkon toimintaan. Piispa (2008, 41) pohtii onko alkoholin valmistusta ja myyntiä harjoittavien tahojen alkoholivalistus uskottavaa? Pyritäänkö todella hillitsemiseen vai onko kampanja tekopyhää oman kilven kiillottamista? Olemalla muka huolissaan kannämisestä kohennetaan omaa imagoa ja markkina-asemaa. Samaa ihmettelyä esitettiin takavuosisikymmeninä usein Alkon toiminnasta: miten sama yhtiö voi sekä tuottaa ja myydä alkoholia että jarruttaa sen käyttöä?

8.3 Vastuu päihtyneelle anniskelusta

Anniskeluun liittyy säädöksiä, jotka jättävät tulkinnanvaraa tarjoilijalle ja järjestyksenpitäjille. Säädösten mukaan päihtynyttä ei saa päästää anniskelupaikkaan, eikä häiritsevästi käyttäytyvälle tai selvästi päihtyneelle saa tarjoilla. Mikä sitten on ”selvästi päihtynyt” tai päihtynyt? Missä menee kohtuullisen alkoholin käytön raja?

Säädöksissä todetaan, että päihtyneen henkilön tuntomerkkejä ovat erilaiset toiminnalliset häiriöt kuten horjuminen, sammaltava tai kovaääninen puhe, epävarmat ja haparoivat liikkeet, nuokkuminen, lasittunut katse jne. Tällaiset tuntomerkit ovat kuitenkin harhaanjohtavia. Joku voi olla hyvinkin voimakkaassa humalassa, vaikka käyt-

täytyy hyvin, eikä näytä liian humaltuneelta. Sairaskohtaus voi joskus vaikuttaa humalatilalta ja aiheuttaa edellä mainittuja oireita. Yleensä ravintolasta tai anniskelualueelta poistetaan sellaiset henkilöt, jotka aiheuttavat häiriöitä. Päihtymyksen kanssa asialla ei ole välttämättä tekemistä.

Sulkunen ym. (1985, 94) toteaa, että alkon yleisohje, jonka mukaan päihtyneelle ei saa tarjoilla, heijastelee kaksinaismoraalia ja sysää tarjoilijan harteille hankalan vastuun. Tarjoilijan asema on tilanteessa hankala, mutta ovatko järjestysongelmat sitten ainoastaan hänen vastuullaan? Sulkunen ym. (1985, 95) toteaa, että ristiriitaisia ja kaksinaismoralistisia anniskelumääräyksiä sovelletaan käytännössä siten, että juopumukseksi määritellään häiritsevä tai muuten kyseisen ravintolan yleiseen henkeen sopimaton humalakäyttäytyminen. Nimenomaan tarjoilija määrittelee sopivaisuuden ja asiakkaan yksilöllisen sietokyvyn rajat.

8.4 Järjestäjän vastuu

Lain mukaan tapahtumajärjestäjällä on vastuu järjestyshäiriöistä ja tapahtuma-alueella sattuneista onnettomuuksista. Järjestyksenvalvonta täytyy olla tehokasta, tapahtumassa täytyy olla ensiapupiste, pelastussuunnitelma tulee olla laadittuna ja osaavaa, ammattitaitoista henkilökuntaa tulee olla paikalla riittävä määrä.

Järjestävät tahot ottavat vastuun tapahtumissa esiintyvistä alkoholin käyttöön liittyvistä ongelmista. Järjestäjällä on aina vastuu tapahtumissa. Siksi järjestyksenvalvoja pitää olla tapahtumassa riittävä määrä. Järjestäjän täytyy hoitaa aina myös maksut ja lakiasiat kuntoon. Urheilutapahtumien järjestäjän (2011) mielestä vastuu on yleensä ensisijaisesti yksilöllä, mutta tapahtumissa tapahtumanjärjestäjällä. Urheilutapahtumissa tarjotaan vain mietoja alkoholituotteita ja useimmat asiakkaat juovat vain tauoilta, joten häiritsevää käyttäytymistä esiintyy urheilutapahtumien järjestäjän mukaan tapahtumissa hyvin vähän. Itä-Suomen aluehallintoviraston alkoholitarkastaja Virpi Honkasen (2011) mukaan järjestäjän velvollisuudet alkoholiin liittyen ovat tehokas valvonta ja vastuullinen toiminta.

8.5 Yleisön näkökulma alkoholin tuomiin ongelmiin liittyvästä vastuusta

Yleisötutkimuksessa 21 vastaajaa kolmestakymmenestä sanoi, että tapahtumissa vastuu alkoholin käytöstä liittyvistä ongelmista on järjestäjällä. Vastaajista 19 oli sitä mieltä, että vastuu on myös alkoholin käyttäjällä itsellään. Muita tutkimuksessa esiin tulleita, ongelmista vastuullisena pidettäviä tahoja olivat virkavalta, järjestyksenvalvojat, seurue, poliisit, yhteiskunta ja läheiset.

9 HÄIRIÖKÄYTTÄYTYMINEN

Yleisötutkimuksessa ilmi tulleita asioita, jotka koettiin häiriökäyttäytymiseksi, olivat mm. oksentelu, ”sekoileminen”, maassa makailu, aggressiivisuus, työkeys, kaatuileminen ja töniminen. Kaikista vastaajista 25 kuitenkin ilmoitti, ettei ole havainnut häiritsevää käyttäytymistä tutkittavissa tapahtumissa. Kaksi vastaajista oli kokenut tapahtumissa häiritsevää humalakäyttäytymistä ja kaksi vastaajista ei osannut vastata kysymykseen, oltuaan tapahtuma-alueella vasta vähän aikaa.

9.1 Häiriökäyttäytyminen tutkittavissa tapahtumissa

Tutkittavien tapahtumien välillä oli selviä eroja häiriökäyttäytymisen suhteen. Sulkan Soutujen päivätapahtumassa kukaan vastaajista ei ollut havainnut minkäänlaista häiritsevää humalakäytöstä.

Otava Happy Jazzissa häiritsevää humalakäytöksestä mainitsi kolme haastateltavaa, mutta nämä mielipiteet liittyivät useampaan Otava Happy Jazz-tapahtumaan, joita vuosien aikana on järjestetty. Otava Happy Jazzin työntekijän mukaan *tapahtumassa on epätavallisen suomalaisen upeaa käyttäytymistä.*

Jurassic Rockissa neljä vastaajaa ilmoitti havainneensa humalakäyttäytymistä. Jurassic Rockin asiakkaan mukaan ihmiset alkavat käydä iltaa myöten työkeiksi ja aggressiiviksi, mikä on epämiellyttävää.

9.2 Tapahtumien järjestäjien kokemukset häiriökäyttäytymisestä

Myös Vesa Kontiaisella on kokemusta häiritsevistä humalakäyttäytymisestä. Pahimmillaan Kontiainen on kohdannut tappeluita, mutta enimmäkseen häiritsevä käyttäytyminen on ollut hölmöilyä. Kontiaisen mielestä ihmisten pitäisi osata käyttäytyä hyvin. Kontiaisen järjestämissä Puustock-festivaaleissa tapahtuma-alueen sisäpuolella ei ollut koskaan häiriöitä, vaan häiriöt kohdistuivat festivaalipiporttien ulkopuolelle. *Siellä tapahtuu ne suurimmat jos on mitä tapahtuakseen*, Kontiainen toteaa. Vaikka häiriötekijät olisivatkin tapahtuma-alueen ulkopuolella, niin Kontiaisen mielestä ne kuuluvat silti järjestäjien vastuulle. Urheilutapahtumien järjestäjä (2011) ei ole omana toimikautenaan kokenut urheilutapahtumissa mitään alkoholista johtuvia ongelmia.

10 TURVALLISUUS

Petri Huhtasen ja Christoffer Tigerstedtin tutkimus muiden alkoholinkäytön haitoista itselle paljastaa, että runsas kolmannes kaikista vastaajista ilmoittaa pelänneensä päihtyneitä julkisella paikalla. Huhtasen ja Tigerstedtin mukaan (2010, 224) julkisilla paikoilla nuoret naiset kokevat kaikkein eniten haittoja. Peräti 70 % 15–29-vuotiaista naisista oli pelännyt päihtyneitä viimeisen vuoden aikana ja lähes puolet 20–29-vuotiaista naisista oli joutunut ahdistelun tai kiusaamisen kohteeksi. Erittäin merkittävä osuus 20–29-vuotiaista miehistä – viidesosa oli puolestaan ollut käsikähmässä päihtyneen kanssa.

Yleisötutkimuksessa haastateltavat eivät olleet kokeneet turvattomuuden tunnetta tapahtumissa, mikä on Huhtasen ja Tigerstedtin tutkimukseen nähden yllättävää. Kaikista vastanneista peräti 26 sanoi, ettei ole kokenut turvattomuutta missään tapahtumassa toisten alkoholin käytön vuoksi. On mahdollista, että kysymyksen asettelussa on ollut puutteita tai sitten lisäkysymykset olisivat olleet tarpeellisia. Huhtasen ja Tigerstedtin tutkimus oli kyselymuotoinen ja siinä vastaajille annetut vaihtoehdot helpottivat kysymykseen vastaamista.

Haastatteluiden joukossa oli kuitenkin neljä vastausta, joissa oli koettu turvattomuuden tunnetta. Jurassic Rockin asiakas mainitsi muutamia tilanteita, joissa hän on kokenut olonsa turvattomaksi: *No kyl se on aina sillon, jos se lähtee menee just tommo-*

seen tappeluun, ni haluu äkkiä siitä tilanteesta pois. Ja sitte tietenki ku joku ihminen on humalassa, ni se saattaa tulla tosi lähelle sinuu ja saattaa tulla ehottelee ja saattaa tulla tosi kiinni, ni ei se oo koskaan kivaa. Osa vastaajista arveli turvattomuuden tunteen johtuvan luonteesta.

11 ALKOHOLIN TALOUDELLINEN MERKITYS KULTTUURI- JA URHEILUTAPAHTUMISSA

Finlands festivals teki vuonna 2008 tutkimuksen, jossa tutkittiin festivaalien keskeisiä talouslukuja. Finlands Festivalin tutkimuksen (2008, 5) mukaan ravintolamyynnillä on festivaalien kokonaisrahoituksessa vain noin 4 % osuus. Tämä vaikuttaa melko pieneltä osalta ja saa epäilemään tutkimuksen luotettavuutta. Tapahtumien järjestäjät antoivat haastatteluissa ymmärtää, että alkoholilla on merkittävä taloudellinen asema.

Vesa Kontiaisen (2011) mukaan alkoholinmyynnillä on tapahtuman järjestämisessä ehdoton taloudellinen merkitys. Ilman anniskelua monet tapahtumat jäävät järjestämättä: *Merimaa totesi, että jos Suomessa yrittää rockfestivaalia pyörittää, niin ilman alkoholilupia ei pyöritä vuotta pidempään.* Alkoholittomien tapahtumien taloudelliset riskit ovat niin suuret, että niitä ei uskalleta ottaa. Kontiaisen mielestä urheilutapahtumissa alkoholilla ei ole niin suurta merkitystä: *Suomalaisilla se varmasti kyllä kuuluu siihen, mutta kyllä minä pystyisin elämään urheilutapahtumat ilman alkoholiakin. Että kyllä minä vain sitä urheilua menen sinne katsomaan.* Ravintolatilaisuuksissa ja festivaaleissa tilanne on Kontiaisen mielestä erilainen, koska sellaiset tapahtumat perustuvat aivan erilaiseen logiikkaan.

Yleisötutkimuksessa 18 vastaajaa oli sitä mieltä, että kulttuuri- ja urheilutapahtumat menestyisivät myös ilman anniskelupalveluita ja 28 vastaajaa osallistuisi alkoholittomiin tapahtumiin. Sulkavan Soutujen asiakas pohti, ettei tapahtumien kävijämääriin tulisi suuria muutoksia jos anniskelu jätettäisiin pois. Hänen mielestään yleisössä saataisi olla jopa lisäystä. Moni vastaajista myös toivoisi, että alkoholittomat tapahtumat menestyisivät hyvin. Muutamat vastaajista arvelivat, että alkoholin puuttumien tapahtumasta vaikuttaisi tapahtuman kävijämääriin ja katteisiin negatiivisesti. Myös kohde-ryhmällä ja tapahtuman luonteella arveltiin olevan merkitystä alkoholittoman tapahtuman menestymisen kannalta.

Vesa Kontiaisen (2011) järjestämät tapahtumat eivät olisi ikinä onnistuneet ilman anniskelupalveluita, nimenomaan taloudellisista syistä. Kontiaisen mukaan break eve-
niin eivät riitä pelkät pääsylipputulot, yhteistyökumppanit ja myyntipaikkatulot. Myöskään urheilutapahtumien järjestäjä (2011) ei usko, että hänen järjestämänsä ta-
pahtumat olisivat menestyneet ilman anniskelupalveluita taloudellisista syistä. Urhei-
lutapahtumien järjestäjän mukaan on ihmisiä, jotka eivät tulisi katsomaan urheilua, jos
tapahtumissa ei olisi anniskelupalveluita. Katsojamäärien väheneminen vaikuttaa suo-
raan mm. tapahtuman katteisiin, tarkoituksena kun on kuitenkin saada mahdollisim-
man paljon yleisöä tapahtumiin. Nykyisellä toimintatavalla ei pystyittäisi järjestämään
Etelä-Savossa tapahtumia, jos alkoholin myyntiä ei olisi.

Finlands festivalsin tutkimuksessa ravintolamyyntiä kaikissa tutkimukseen osallistu-
neissa festivaaleissa oli 933 284 €. Alkoholinmyynnillä pienennetään konkurssin ris-
kiä, mikäli yleisöä ei tulekaan festivaaleille tarpeeksi. Kontiaisen mukaan ilman alko-
holinmyyntituloja konkurseja olisi tullut Suomessa paljon.

Muita yleisötutkimuksessa esiin tulleita seikkoja olivat alkoholiin liittyvät kiellot ja
rockfestivaaleihin kuuluva alkoholin käyttö. Otava Happy Jazzin asiakkaan mielestä
kiellot eivät toimi. Syynä ei ole alkoholittomuus, vaan ilmapiiri. Usein kiellot aiheut-
tavat toivottua päinvastaisen reaktion. Jurassic Rockin asiakkaan mielestä alkoholit-
tomat tapahtumat menestyisivät huonosti, mutta tietynlaiset tapahtumat, joihin tulisi
oikealla tavalla asennoituneita ihmisiä, eivät välttämättä tarvitsisi alkoholia. Rock-
festivaaleilla hänen mielestään tulee kuitenkin aina olla ainakin yksi anniskelupaikka.

12 TYYTYVÄISYYS   ETELÄ-SAVON   ALKOHOLITTOMAAN TAPAHTUMATARJONTAAN

Yleisötutkimuksessa selvitettiin, mitä mieltä haastateltavat ovat Etelä-Savon alkoholit-
tomasta tapahtumatarjonnasta. Vastaajista 23 ei osannut sanoa, onko Etelä-Savossa
tarpeeksi alkoholittomia tapahtumia. Useimmilla tämä johtui siitä, että he olivat lo-
mailemassa Etelä-Savossa, eivätkä tunne alueen tapahtumatarjontaa. Monille ei myös-
kään tullut mieleen täysin alkoholittomia tapahtumia. Tilannetta kuvastaa hyvin Juras-
sic Rockin asiakkaan kommentti: *Nyt mä voisin sanoa, et ei ole tarpeeksi alkoholitto-*

mia tapahtumia, koska mä en tiää yhtäkään sellast tapahtumaa, tai sit voi olla et vaan huonosti markkinoidaan. Tässä tutkimuksessa vastaajille ei määritelty alkoholittonta tapahtumaa tarkemmin, joten vastauksissa alkoholittomana tapahtumana saatetaan pitää esimerkiksi teatteri-esitystä, jossa on väliaikatarjoilu.

12.1 Alkoholittomaan tapahtumatarjontaan tyytyväiset asiakkaat

Vastaajista neljä oli tyytyväisiä Etelä-Savon alkoholittomaan tapahtumatarjontaan. Otava Happy Jazzin asiakas oli erityisen tyytyväinen maalaiskylien tarjontaan, sekä Mikkelin toriin ja Kirkkopuistoon. Haastatteluissa mainittiin myös, että monet alkoholittomista tapahtumista on suunnattu nuorille. Otava Happy Jazzin työntekijän mielestä on hyvä, että nuorisoa kannustetaan pitämään hauskaa selvin päin, eikä anneta sellaista mallia, että heti iän salliessa täytyy juoda alkoholia. Otava happy Jazzin työntekijän mielestä pitäisi pyrkiä raittiuteen ja oppia pitämään hauskaa ilman viinaa.

12.2 Millaiset tapahtumat kiinnostavat yleisöä?

Tutkimuksessa selvitettiin myös, millaiset tapahtumat yleensä kiinnostavat haastateltavia. Musiikkitapahtumiin haastateltavista haluaisi osallistua 14, urheilutapahtumiin kuusi, lasten tapahtumiin kaksi ja muita mainittuja tapahtumia olivat yleisötapahtumat, toiminta, taide, joukkotapahtumat, poikkitaiteelliset tapahtumat, perinteiset tapahtumat, muotitapahtumat ja kesäteatterit.

Haastateltavat esittivät myös muutamia toiveita Mikkelin tapahtumatarjontaan liittyen. Kesäteatterin toivottiin jatkuvan elokuulle, koska silloin Mikkeliin tulee vielä paljon turisteja. Naisvuorelle toivottiin piknik-henkisiä musiikkitapahtumia, joissa voisi päivällä istuskella peiton kanssa. Myös Naisvuoren aukioloaikoja haluttiin pidentää ja toivottiin, että siellä voisi olla enemmänkin tapahtumia kesällä.

12.3 Tapahtumien järjestäjien suhtautuminen alkoholittomiin tapahtumiin

Tapahtumien järjestäjät suhtautuvat alkoholittomien tapahtumien järjestämiseen hie- man varauksella. Urheilutapahtumien järjestäjän (2011) mielestä ihmisen pitää olla avoin ja etsiä ”sinisiä meriä” elämässä ja työssä, sellasia liikeideoita, mitä kukaan muu ei ole aiemmin keksinyt. Urheilutapahtumien järjestäjä ei kuitenkaan halua olla ”tien-

raivaaja”, mutta on valmis kokeilemaan uusia tapoja menestyä, jos joku osoittaa, että niillä pärjää paremmin. Alkoholin myyntiä korvaavaa asiaa on kuitenkin hänen mielestään vaikea keksiä. Vesa Kontiaisen mielestä alkoholittomia tapahtumia voi järjestää, jos järjestävä taho on jokin muu kuin yritys. Tällöin tapahtumassa täytyy järjestäjänä olla kaupunki, tai yhteiskunta, jolloin taloudelliset realiteetit kääntyvät.

13 MILLAISET ASIAT HOUKUTTELEVAT OSALLISTUMAAN TAPAHTUMIIN?

Silloin, kun järjestetään kulttuuri- tai urheilu tapahtumia, on tärkeää selvittää, mitkä asiat houkuttelevat asiakkaita tapahtumiin. Alkoholi ei kovinkaan usein ole se pääasia, miksi tapahtumaan tullaan. Yleisötutkimuksessa selvitettiin, mitkä asiat kyseisissä tapahtumissa olivat haastateltavien mielestä houkuttelevimpia.

Sulkavan Souduissa haastateltavien mielestä houkuttelevinta olivat veneet, soutaminen, tutut soutajat, vanhojen tuttujen tapaaminen, iloinen porukka, uusi elämys, paikallinen tapahtuma, kokeminen ja näkeminen, kesä, loma ja yhteinen aika perheen kanssa. Yksi haastateltavista kertoi, että tapahtuma sattui hänen pyöräretkensä varrelle. Monella haastateltavalla oli myös lomapaikka lähistöllä. Yksi haastateltavista tuli katsomaan tapahtumaa, koska oli kuullut siitä paljon.

Otava Happy Jazzissa haastateltavien mielestä houkuttelevinta oli musiikki, jazz, perinne, ihmisten kohtaaminen, järjestäjänä oleminen, uusi elämys, rento tunnelma, iloiset ihmiset, ohjelmasisältö, naisesiintyjät, kokonaisuus, hyvä sää sekä hyvä ruoka ja viini.

Jurassic Rockissa haastateltavien mielestä houkuttelevinta olivat bändit, erityisesti Flogging Molly, Jenni Vartiainen ja Pariisin kevät. Houkuttelevia asioita olivat myös kaverit, ulkoilmatapahtuma, kesän päätösjuhlat, talkoohenki sekä hyvä ja tiivis tunnelma.

14 JOHTOPÄÄTÖKSET

Kulttuuritapahtumissa alkoholiin asennoidutaan hyväksyvästi, kunhan sitä käytetään kohtuudella. Haastateltavista selvä enemmistö (25/30) oli sitä mieltä, että alkoholi kuuluu kulttuuritapahtumiin kohtuudella käytettynä. Kohtuukäyttöön olisi hyvä löytää jonkinlaisia kannustimia, jolla vältettäisiin ylilyönnit alkoholin käyttöön liittyen. Tapahtumat voisivat esimerkiksi sisältää sellaista toimintaa, jossa täytyy säilyttää kehon toimintakyky. Huomattavaa on myös, että 3 haastateltavista jättäisi alkoholin kokonaan pois kulttuuri- ja urheilutapahtumista ja 6 vastaajaa ei hyväksy alkoholin käyttöä urheilutapahtumissa. Näin olleen siis lähes kolmasosa haastateltavista toivoisi, ettei urheilutapahtumissa esiintyisi alkoholin käyttöä lainkaan. Olisi ehkä hyvä pohtia, tarvitaanko alkoholinmyyntiä kaikissa urheilutapahtumissa, vai voisiko sitä jostakin karsia pois. Vaihtoehtoja kuitenkin pitäisi olla kaikille tasapuolisesti. Tapahtumien järjestäjille alkoholinmyynti on tärkeä tulonlähde, ja siksi sitä on hankala korvata, kun ei tiedetä muuta toimintoa/palvelua, joka toisi yhtä paljon varmoja tuloja.

Alkoholi on osa tapahtuman palvelua ja sen ajatellaan luovan viihtyisyyttä tapahtumaan. Alkoholin esilläoloon tutkittavissa tapahtumissa vaikutti hyvin paljon tapahtuman luonne ja ajankohta. Päivätapahtumana järjestetyissä Sulkavan Souduissa alkoholia ei näkynyt juuri lainkaan, mutta Otava Happy Jazzissa ja Jurassic Rockissa se oli enemmän esillä. Sulkavan Souduissa haastateltavat antoivat erittäin positiivista palautetta siitä, millä tavalla alkoholi oli siellä esillä. Tapahtumassa soutaminen oli todellakin pääasia, eikä alkoholia käytetty häiritsevällä tavalla. Otava Happy Jazzissa myös arvostettiin tapahtuman piknik-henkisyyttä ja alkoholin esilläoloon suhtauduttiin positiivisesti. Muutama haastateltava koki kuitenkin alkoholinkäytön negatiiviseksi asiaksi tapahtumassa, jossa on myös lapsia. Jurassic Rockissakin alkoholin ajateltiin kuuluvan kokonaisuuteen, olihan kyseessä sentään rocktapahtuma. Haitalliseksi koettiin kuitenkin aggressiivisuus ja väkivaltaisuus, jota alkoholin käytöstä seuraa. Näistä asioista voidaan päätellä, että alkoholinmyynti ei välttämättä vaikuta tapahtuman imagoon, mutta tapahtuman imago vaikuttaa alkoholin käyttöön.

Suomalainen alkoholikulttuuri on monisyinen ilmiö, jolla on pitkät perinteet. Alkoholin ajatellaan olevan osa suomalaista kulttuuria. Muutamat haastateltavat sanoivat, että vain tietyt ikäryhmät käyttävät alkoholia liikaa. Haastateltavat tarkoittivat ilmeisesti noin 15–30-vuotiaita nuoria. Uusimmat tutkimukset kuitenkin osoittavat, että nuori-

sossa alkoholin kulutus on kääntynyt laskuun, joten tämä väite on hieman kyseenalainen. Alkoholi rentouttaa ja vapauttaa. Alkoholi on ajanviettejuoma ja monelle tapaan. Alkoholin nauttiminen kuuluu suomalaiseen luonteeseen, koska se piristää ja antaa rohkeutta, eivätkä kaikki usko siihen, että hauskaa voi olla ilman viinaa. Alkoholia käytetään myös siksi, ettei tarvitse selitellä toisille juomattomuuttaan. Usein juomiseen painostetaan esimerkiksi sanomalla, että ”kai sä nyt pari voit ottaa?” On ikävää, että kulttuurimme on niin vääristynyt, että selvin päin olemista oudoksutaan ja juopotelua pidetään normaalina.

Vastuu alkoholin käytöstä seuraavista ongelmista tapahtumissa on lain mukaan tapahtuman järjestäjällä. Tapahtumien yleisöstä moni oli kuitenkin sitä mieltä, että vastuu on jokaisella omasta alkoholin käytöstään. Myös muita vastuullisena pidettäviä tahoja tuli haastatteluissa ilmi. Se, että alkoholin käytöstä seuraaville ongelmille löytyy monia vastuussa olevia henkilöitä, kielii siitä, että alkoholiin liittyvät ongelmat ovat monisyisiä, eikä niitä ole helppo käsitellä. Juuret alkoholin käytölle ja siihen liittyville ongelmille ovat syvällä kulttuurissa.

Alkoholilla on suora vaikutus tapahtumien turvallisuuteen ja siellä esiintyvään häiriökäyttäytymiseen. Häiriökäyttäytymiseen vaikuttavia asioita tapahtumassa voivat olla myös esimerkiksi yleisömäärä, tapahtuman luonne ja yleisön ikäjakauma. Sulkavan soutujen päivätapahtumassa lähes kaikki haastateltavat olivat yli 35-vuotiaita ja yleisöä oli vähemmän suhteessa Otava Happy Jazziin ja Jurassic Rockiin. Tämä näkyi myös häiriökäyttäytymisen vähäisyytenä. Otava Happy Jazzissa lähes kaikki haastateltavat olivat yli 50-vuotiaita ja yleisömäärä oli suurempi kuin Sulkavan Souduissa. Otava Happy Jazzissa alkoholin käyttö oli kohtuullista, muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Jurassic Rockissa enemmistö vastaajista oli alle 35-vuotiaita ja yleisöä moninkertainen määrä Sulkavan Soutuihin ja Otava happy Jazziin verrattuna. Myös häiriökäyttäytymisestä oli eniten mainintoja.

Turvallisuus tutkittavissa tapahtumissa koettiin hyväksi, eikä enemmistöllä (26/30) ollut esiintynyt tapahtumissa toisten ihmisten alkoholin käyttöön liittyvää turvattomuuden tunnetta. Tästä voidaan päätellä, että tutkittavissa tapahtumissa järjestäjät ovat huolehtineet hyvin tapahtumien turvallisuudesta ja järjestyksenvalvontaa on ollut riittävästi käytettävissä. Alkoholia on myös nautittu kohtuudella ja päihtyneistä on huolehdittu hyvin.

Alkoholilla on tapahtuman järjestämisen kannalta suuri merkitys. Tapahtuman tuotto tehdään alkoholimyynnillä ja sen puuttuminen voisi vähentää myös asiakkaita tapahtumilta. Riskejä ei haluta ottaa, sillä alkoholinmyynti on suhteellisen varma keino saada katettua tapahtuman kulut break eveniin asti. On vaikeaa löytää korvaava tuote, tai palvelu, joka toisi yhtä paljon tuloja kassaan. Tutkimuksen perusteella kuitenkin 28/30 haastateltavasta osallistuisi alkoholittomaan tapahtumaan. Olisi viisasta tehdä tutkimusta aiheesta ja selvittää asiakkailta mikä heitä kiinnostaa ja mistä he olisivat valmiita maksamaan. Elämystuotteet ja -palvelut voisivat olla yksi tulevaisuuden rahanlähde. Jos halutaan vaikuttaa asiakkaiden alkoholin käyttöön, kannattaa lähteä liikkeelle siitä, että kieltojen sijaan kannustetaan alkoholittomuuteen. Luodaan sellaista toimintaa, johon alkoholin käyttö ei sovi. Toimintaa, joka vaatii ruumiin ja mielen hallintaa. Kiellot aiheuttavat vastarintaa ja saattavat jopa lisätä alkoholin käyttöä.

Haastatteluissa kävi ilmi, että monet (23/30) eivät osanneet sanoa, onko Etelä-Savossa tarpeeksi alkoholittomia tapahtumia. Voi olla, että alueen tapahtumakenttää ei tunneta tarpeeksi hyvin, tai sitten alkoholittomia tapahtumia ei yksinkertaisesti ole. On myös mahdollista, että haastatteluihin osallistuneet eivät tieneet mitkä tapahtumat luokitellaan alkoholittomiksi. On huomioitava myös kehitysideat, joita haastateltavat antoivat Mikkelin tapahtumatarjontaan: Naisvuoren käyttö puistokonserteissa tai muissa vastaavissa tapahtumissa ja sen käytön lisääminen sekä kesäteattereiden esitysten lisääminen turistikuukausille, etenkin elokuulle.

Yleisötutkimuksessa selvitettiin mitkä asiat houkuttelivat haastateltavat osallistumaan tapahtumiin ja huomioitavaa on, että yksikään vastaajista ei sanonut syyksi alkoholin nauttimista. Yleisöltä saadut vastaukset ovat sellaisia, että niitä kannattaa hyödyntää alkoholittomien tapahtumien järjestämisessä. Niistä saa hyviä vinkkejä siihen, mitä tapahtumassa kannattaa olla, jotta saadaan yleisöä tulemaan tapahtumaan. Yleisesti voisi todeta, että asioita, joiden takia yleisö kiinnostuu tapahtumasta, ovat mm. tekeminen, uudet elämykset, tuttujen tapaaminen, sijainti, tunnelma, tapahtuman maine, ohjelmasisältö, kaunis ilma, perinne, talkoohenki ja ajankohta.

15 JATKOTUTKIMUSAIHIOITA

Alkoholin merkitystä kulttuuri- ja urheilutapahtumissa ei ole juurikaan tutkittu aiemmin. Tämä tutkimus on vain pieni osa siitä kokonaisuudesta, joka aiheen ympärille kytkeytyy. Olisi hyvä, jos aihetta tutkittaisiin laajemmin eri näkökulmista, sillä se voisi tuottaa paljon hyödyllistä tietoa tapahtumien järjestämisestä ja asiakkaiden toiveista sekä tarpeista.

Aiheen voisi jakaa kahtia ja tutkia tarkemmin erilaisia kulttuuritapahtumia ja erilaisia urheilutapahtumia, sillä tapahtumien sisäiseen kirjoon mahtuu monenlaisia asioita. Teatteriesitys eroaa jo hyvin paljon rock-festivaalista ja yleisurheilukilpailu jääkiekkotteluista. Kun keskittyy pelkästään jompaan kumpaan alueeseen, pystyy syventymään paremmin valittuun kenttään. Tässä opinnäytetyössä kulttuuri- ja urheilutapahtumia on tutkittu yhdessä mm. siksi, että se oli toimeksiantajan toive.

Aiheesta olisi mielenkiintoista saada myös ns. ”ei käyttäjien” mielipiteitä. Tällaisten potentiaalisten asiakkaiden löytäminen voi olla haastavaa, mutta antaisi varmasti lisää ymmärrystä siihen, miksi he eivät käy kulttuuri- tai urheilutapahtumissa ja kuinka suuri vaikutus alkoholilla on asiaan. Tutkimus auttaisi kehittämään tapahtumista monipuolisempia ja löytämään uusia asiakkaita tapahtumille.

Alkoholin esillä olon vaikutusta lapsiin olisi myös hyödyllistä tutkia, sillä usein ajatellaan, että lapset saavat huonoa mallia tapahtumista, joissa käytetään alkoholia. Onko tapahtumissa esiintyvällä kohtuukäytöllä todella vaikutusta lasten saamiin kasvatuserityksille, vai tulevatko ongelmat jostain muualta?

Alkoholia käyttävät paitsi yleisö, myös esiintyjät. Olisi mielenkiintoista tutkia, kuinka alkoholin käyttö vaikuttaa esiintyjien suoritukseen ja muuttuuko esiintymistilanne jollakin tavalla, jos yleisö on nauttinut alkoholia? Onko esiintyjästä vaikeampi esiintyä selvälle yleisölle? Kärsiikö esiintyjän imago, jos hän on nauttinut alkoholia, vai suhtaudutaanko siihen positiivisesti, tai anteeksiantavasti?

16 LOPUKSI

Tämän opinnäytetyötutkimuksen tekeminen on herättänyt jatkuvasti lisää kysymyksiä, vaikka vastauksiakin on saatu. Aihe on ollut ajankohtainen ja siitä on ollut mediassa paljon keskustelua. Tapahtumien alkoholittomien asiakkaiden kannalta olisi tärkeää, että jatkotutkimuksia tehtäisiin ja heidänkin tarpeensa otettaisiin huomioon tapahtumia järjestettäessä. Aihe on erittäin tärkeä myös yhteisen hyvinvoinnin ja kulttuuripalveluiden laadun parantamisen kannalta. Tapahtumien järjestäjät pystyvät vaikuttamaan nykyiseen tilanteeseen, mutta hyviä ideoita kaivataan, jotta voidaan kehittää taloudellisesti toimivia, hyvinvointia tukevia tapahtumia. Toivottavasti tulevaisuudessa alkoholittomien tapahtumien tarjonta saadaan lisääntymään ja jokaisella ihmisellä on mahdollisuus nauttia kulttuurista ja urheilusta myös ilman alkoholia.

LÄHTEET

Aluehallintovirasto 2011 (a). Hakemus alkoholijuomien anniskeluun.

Aluehallintovirasto 2011 (b). Henkilökuntasuunnitelma ja määräys vastaavasta hoitajasta ja sijaisista.

Aluehallintovirasto 2011 (c). Anniskelualueen rajaamista koskeva suunnitelma.

Aluehallintovirasto 2011 (d). Alkoholijuomien anniskelun omavalvontasuunnitelma.

Aluehallintovirasto 2011 (e). Selvitys tilapäisen anniskelutoiminnan järjestämisestä.

Aluehallintovirasto 2011 (f). Anniskelun neljännesvuosi-ilmoitus.

Finlands festivals 2008. Festivaalien taloudellisia avainlukuja.
<http://www.festivals.fi/resource/files/festivaalien-taloudellisia-avainlukuja-2008.pdf>
Päivitetty 23.4.2009. Luettu 15.4.2010

Hoikkala, Tommi 2008. Nuoret ja humalan säätely. Teoksessa Jaatinen Timo (toim.) Kännissä olet ääliö – valistuskampanja alkoholijuomien väärinkäyttöä vastaan. Tampere: Hämeen kirjapaino, 20–25.

Honkanen, Virpi 2011. Sähköpostikeskustelu 15.9.2011. Alkoholitarkastaja. Itä-Suomen aluehallintovirasto.

Huhtanen, Petri & Tigerstedt Christoffer 2010. Kuinka paljon kärsimme muiden juomisesta? Teoksessa Tigerstedt, Christoffer (toim.) Suomi juo. Helsinki: Yliopistopaino, 220–233.

Härkönen, Janne & Österberg, Esa 2010. Miten alkoholiin on suhtauduttu ennen ja nyt? Teoksessa Tigerstedt, Christoffer (toim.) Suomi juo. Helsinki: Yliopistopaino, 155–156.

Jurassic Rock 2011. Tapahtuman WWW-sivut. <http://www.jurassicrock.fi/2011/> Päivitetty 15.8.2011. Luettu 5.8.2011.

Karlsson, Thomas & Österberg, Esa 2010. Mitä tilastot kertovat suomalaisten alkoholikäytöstä? Teoksessa Tigerstedt, Christoffer (toim.) Suomi juo. Helsinki: Yliopistopaino, 13–26.

Kontiainen, Vesa 2011. Haastattelu 16.5.2011. Tapahtumajärjestäjä.

Maunu, Antti & Simonen, Jenni 2010. Miksi juodaan? Nuoret, humala ja sosiaalisuus. Teoksessa Tigerstedt, Christoffer (toim.) Suomi juo. Helsinki: Yliopistopaino, 85–98.

Mustonen, Heli 2010. Miksi on oltu juomatta? Teoksessa Tigerstedt, Christoffer (toim.) Suomi juo. Helsinki: Yliopistopaino, 177–194.

Mäkelä, Pia & Härkönen, Janne 2010. Miten juominen muuttuu iän myötä? Teoksessa Tigerstedt, Christoffer (toim.) Suomi juo. Helsinki: Yliopistopaino, 115–128.

Mäkelä, Pia, Tigerstedt, Christoffer, Mustonen, Heli 2010. Mikä on muuttunut? Teoksessa Tigerstedt, Christoffer (toim.) Suomi juo. Helsinki: Yliopistopaino, 281–294.

Otava Happy Jazz 2011. Tapahtuman WWW-sivut. <http://www.lcotava.fi/happyjazz/> Päivitetty 20.7.2011. Luettu 5.8.2011.

Piispa, Matti 2008. Kännissä olet ääliö-kampanjan arviointi. Teoksessa Jaatinen Timo (toim.) Kännissä olet ääliö – valistuskampanja alkoholijuomien väärinkäyttöä vastaan. Tampere: Hämeen kirjapaino, 27–45.

Saaranen-Kauppinen, Anita & Puusniekka, Anna 2006. Strukturoitu ja puolistrukturoitu haastattelu. WWW-dokumentti. http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_3.html. Päivitetty 19.4.2011 Luettu 19.9.2011

Salasuo, Mikko 2008. Alkusanat. Teoksessa Jaatinen Timo (toim.) Kännissä olet ääliö – valistuskampanja alkoholijuomien väärinkäyttöä vastaan. Tampere: Hämeen kirjapaino, 19.

Salovaara-Pitkänen, Hanne 2010. Haastattelu aineistonkeruu menetelmänä. Luentomateriaali,

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto 2010. Alkoholiasiat ravintolassa. Pdf-dokumentti. Valvira_ohje_10_2010alkoholiasiatravintolassa.pdf. Päivitetty 13.8.2010. Luettu 25.9.2011.

Sulkavan suursoudut 2011. Tapahtuman WWW-sivut. <http://www.suursoudut.fi/> Päivitetty 18.9.2011. Luettu 8.7.2011.

Sulkunen, Pekka, Alasuutari, Pentti, Nätkin, Ritva, Kinnunen, Merja 1985. Lähiöravintola. Keuruu: Kustannusosakeyhtiö Otavan painolaitokset.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2010. Alkoholijuomien kulutus 2010. WWW-dokumentti.
<http://www.stakes.fi/FI/tilastot/aiheittain/Paihteet/alkoholijuomienkulutus.htm> Päivitetty 24.5.2011. Luettu 1.8.2011

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2010. Pohjoismainen alkoholitilasto 2009. WWW-dokumentti.
<http://www.stakes.fi/FI/tilastot/aiheittain/Paihteet/pohjoismainenalkoholitilasto.htm> Päivitetty 27.6.2011. Luettu 1.8.2011

Törrönen, Jukka & Maunu, Antti 2006. Pihvin pariin punaviini, raju ryyppäys risteilyllä. Juomistilanteiden lajityypit ja sukupuolisidonnainen säätely päiväkirjoissa.

Urheilutapahtumien järjestäjä, 2011. Haastattelu 18.5.2011. Yritystiedot salaiset.

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

Perustiedot

Haastateltava 1.	35–50-vuotias	Nainen
Haastateltava 2.	35–50-vuotias	Nainen
Haastateltava 3.	35–50-vuotias	Nainen
Haastateltava 4.	yli 50-vuotias	Mies
Haastateltava 5.	yli 50-vuotias	Mies
Haastateltava 6.	35–50-vuotias	Nainen
Haastateltava 7.	yli 50-vuotias	Mies
Haastateltava 8.	35–50-vuotias	Mies
Haastateltava 9.	35–50-vuotias	Mies
Haastateltava 10.	18–35-vuotias	Mies

1. Kuinka suhtaudut alkoholin käyttöön kulttuuri/urheilutapahtumissa? Kuuluuko alkoholi mielestäsi osaksi tätä tapahtumaa?

1. Jaa-a, mitäköhän tuohon nyt vastais... Varmaan niihin... on kuullu näistä jälkisouduista ni varmaan siellä ne soutajat ja yleisö sitte juhlii, mut ehkä täällä päivällä ei... Ensin urheillaan ja sit voi vähän juhlia.

2. Joo, oon tottunu, että tämmösissä on ja kuumalla päivällä janottaa, ni mikä ettei.

3. Mun mielest ihan semmonen kohtuullinen käyttö on kulttuuri- ja urheilutapahtumissa ihan ok, kunhan ei ihmiset rupee häiriköimään. Janojuomaksi.

4. No mä en oo itte kyllä alkoholia käyttäny mitä mä oon täällä ollu ja kattonu, että kuuluuko se? No ehkä se sitten jos sitä sopivassa määrin käytetään, että ettei tulla miinkään humalatilaa. Et silleen se niinku sopii, mutta ei sitte ku se menee ihan mahottomuuksiin.

5. No siis kuuluu ja ei kuulu. Kyllä minun mielestä saa aina vähän ottaa, kunhan se pysyy vaan aisoissa se homma, et kyllä varmasti yks kaks tuoppia menee ihan hyvin.

6. Minust se ei ole millään lailla tarpeellista. Siit tulee kaikkia niitä ongelmia mitä alkoholi yleensä tuottaa ja mun mielestä se on vähä semmosta urheiluhengen vastastakin jopa. Se on aikamoista terveyden edistämistäki tuo souu ja kaikki tämmönen liikunta että terveyden edistämisen kannalta olis myös aika tärkeitä ettei olis alkoholia ollenkaa, et sitä ei tarvittais.

7. Mielipiteeni on, että ei kuulu.

8. (Nauhoitus epäonnistui)

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

9. No katsomossa. Jossain määrin.
10. Kohtuudella.

2. Millä tavoin alkoholi on ollut esillä tässä tapahtumassa? Vaikuttaako se mielestäsi jotenkin tapahtuman imagoon?
1. No tää on eka kerta ku täällä olen katselemassa, et en oo ainakaan vielä törmänny hirveesti tässä ku tultii äsken ni en oikeen osaa sanoo.
2. Tiedän, että tuttava pystytti tuolla kaljateltaa, et heti sillä lailla törmäsin. En osaa sanoa miten se vaikuttaa imagoon.
3. Kaljateltaa pystytystä käytiin vähän katsomassa, mutta täällä paikan päällä en oo viel törmänny niinku alkoholiin enkä alkoholimainontaan. (Naurua, sillä edessämme oli juuri tyhjä Sandels-tölkki.) Imago tuntuu vielä hyvin urheilulliselta, tän tapahtuman.
4. No nyt mä en oo ainakaan huomannu, että täällä olis alkoholia käytetty, et ei minun mielestä vaikuta mitenkään tähän imagoon.
5. No totta kai se imagoon vaikuttaa silloin jos sitä käytetään liikaa ja minun mielest tääl on aika hyvin tää homma hoidettu, et ei oo kaljateltaa niinku se tyrkky asia, vaan tääl on muut asiat tyrkyllä.
6. Itse en ole huomannut, että tulin juuri tänne, et en oo kyl huomannu missään mitään alkoholia. Tääl oli kyl sellanen hengenpelastusesitys itse asiassa ja huomasinkin, että onneksi oli tällanen näytös, että ei ollu aito humalainen. Sitä pidin oikeen positiivisena että oli juuri tämä mistä äsken mainitsin, että hyvää valistusta asiasta.
7. No kyllä käsitykseni on, että se on niinku vähenemään päin tämä häiriökäyttäytyminen. Mutta toivottavasti ei ja ei ainakaa minun tietoon oo tullu, vaikka järjestelyissä oon mukana ollu lähes koko ajan, ni sillee et pahempia häiriöitä ois ollu.
8. <i>(Nauhoitus epäonnistui)</i>
9. Ei vielä mitenkään oo ollu näkyvillä
10. Eipä oo pahemmin näkyny kylläkään.

3. Miksi kulttuuri/urheilutapahtumissa käytetään alkoholia?
1. Ei ne urheilijat nyt varmaan itse, et tuskin nyt soutajat hirveesti täällä soutuessa ottaa.
2. No se... keventää... Se on osa kulttuuria.
3. Se on osa kulttuuria. No ihmiset tulee kattomaan kesätapahtumia ja rentoutumaan, et kai se sit kuuluu siihen kesänviettoon.
4. Jaaha... hehheh. Vaikee sanoa ku itte en tosiaan tilaisuuksissa käytä, että ne on varmaan määrättyt ihan yksilöt, jotka sitä käyttää. Että pääasiassa varmaan ihmiset tälläsissä tapahtumissa vähemmän ehkä käyttävät.

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

5. No kyl se suomalaisen luonne on vaa semmonen, et jos se pari saa ottaa ni sit se on paljo rennompi.
6. Jaa-a. Tota täytyy hieman melkein miettiä. Se ehkä valitettavasti, nyt jos puhutaan Suomesta niin se taitaa liittyä tähän kulttuuriin jollain lailla. Minun mielest se mitä itse oon kyl kulttuuri- ja urheilutapahtumissa ollu, varsinkin juuri urheilutapahtumissa ku oon ollu, ni tota itse en oo siel kyl kauheesti havainnu alkoholin käyttöä, et en kyl ole niin paljo niissä käynykkään. Mut se on yleensä kummiskin semmosta kohtuullista, että helteisenä päivänä joku yks huurteinen –tyyliin.
7. Ehkä se on tietty ikäryhmittymä mikä tätä käyttää. Mutta yleensä tässä minkä minä oon ollu tapahtumissa järjestelemässä niitä ja osallistujana ollu ite kymmenissä, lähes ehkä varmaan sadassa tapahtumassa ni se on ihan tietty ikäryhmittymä, mihin se kohdistuu.
8. Joo, no se antaa katsojille rentoutumishetken siihen lisää vielä. Pitää juuva lämpimänä kesäpäivänä olut.
9. Kai se on semmonen rentoutumis- kokonaispaketti.
10. Se on varmaan ainaki niinku aikuisihmisillä ni semmonen vähä niinku, varsinki jos jääkiekko-ottelua miettii, ni siellä enimmäkseen on miehiä ni varmaan sen takii sitte jos ollaa äijäporukalla ni vähä tämmönen ajanvietejuoma sit siinä samassa sössöö.

4. Kenellä on mielestäsi vastuu silloin, kun alkoholin käytöstä seuraa ongelmia tapahtumassa?
1. Tapahtuman järjestäjillä. Ja itse se joka...siis pitää itsestäänkin kantaa vähän vastuuta et miten ottaa ja miten käyttäytyy.
2. Kun aiheutuu ongelmia, niin tietysti järjestäjän pitää miettiä ennalta.
3. Vastuu on mun mielestä sillä henkilöllä itsestään. Mutta sitten järjestäjillä siinä mielessä, että jos siit sattuu ongelmii, ni täytyy olla strategia, millä se ongelma ratkaistaan ja ehkä poistaa ihminen alueelta, tai olla ensiapu ja tällaset hoidettu. Et jos sattuu jotain ni on joku suunnitelma, et mitä tehdään.
4. No kyllä tietysti varmaan järjestäjähän puuttuukin heti jos se menee ihan överiks se alkoholin käyttö, että tuota varmaan sillon justiin järjestäjät on velvollisia siihen puuttumaankin. Et siis jos jotain sellasta vakavampaa tapahtuu.
5. No totta kai se vastuu on tietysti ihmisellä itsellään, mut tietysti järjestäjilläki, et se täytyy nää asiat hoitaa et on ne alueet missä sitä otetaan ja muualla sitä ei suvaita.
6. No järjestäjän vastuu on tietenki. Siis sitä ei voi niinku millään lailla tietenkään kiistää, että jos se alkoholi ei oo kielletty siellä. Mutta muuten tietysti meillä jokaisella on vastuu omasta itsestämme ja seurueella on kyllä myös tietysti vastuu, jos henkilö on seurueessa ni siin on myös seurueellaki vastuu viimeksi.
7. No ehkä se on käyttäytyjällä ja virkavallalla.
8. Järjestyksenpitäjillä ja tapahtuman järjestäjillä.
9. Kyllähän se on jokaisella ihan itellään se vastuu siitä viinan käytöstä ja yleensäki alkoholin käytöstä.
10. Jokaisella on itellään vastuu

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

5. Onko tässä tapahtumassa esiintynyt häiritsevää humalakäyttäytymistä? Mil-laista?
1. Ai onko nyt ollu? En oo nähny.
2. En ole nähnyt.
3. Ei oo.
4. Ei, en oo huomanna, enkä oo kyllä huomannu mitä oon... siis nyt on muutama vuos väliä ku mä oon täällä käyny, mut mitä mä oon ollu täällä ni ei minun mielestä oo ol-lu. Et ei oo ainakaan minua häirinny mitenkää.
5. No ei ainakaan vielä, mut kyl sitä joskus on tietysti valitettavasti ja se kyllä menee tonne sanoisinko 20 wee ikäluokkaan ni siellä sitä valitettavasti vielä tapahtuu.
6. En ole itse havainnut.
7. No ei ole minun tietoon ainakaan tullu. Eikä näkyny.
8. Ei ole minkään näköstä.
9. No ei oo niinä vuosina ku oon ite käyny täällä ni en oo kertaakaan törmänny sem-moseen ihan niinku räkäkännissä olevaan porukkaan, että ihan ollu hyvä meininki täällä aina.
10. Ei oo minkäänlaisia sillai, mä oon pari kertaa käyny ei oo niinku semmosta häirit-sevää käyttäytymistä en oo huomannu.

6. Oletteko koskaan tässä tai jossakin muussa tapahtumassa kokeneet turvatto-muutta toisten alkoholin käytön vuoksi?
1. No en ole kyllä kokenu.
2. Joo ei.
3. En.
4. En. Ei oo mun kohalle sattunu.
5. No en ole täällä enkä ole kyllä muuallakaan.
6. En oo kyl kokenu.
7. Ei oo huomattavaa häiriötä ollu.
8. En oikeestaan.
9. No ei nyt voi sanoa, et varmaan iso koko suojelee vähän.
10. Ei oo tullu vastaan, että tota tietenkii on niit tuol aina välillä jotain pieniä, mut ei oo ainakaa niinku sillee että ite olis tarvinnu niinku iten tai seuralaisten puolesta jo-tenki pelkäämään. Et ei oo niinku semmost tullu eteen.

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

7. Menestyisikö kulttuuri/urheilutapahtuma mielestäsi ilman anniskelupalveluita? Miksi? (Lähtisitkö itse alkoholittomaan tapahtumaan?)
1. No varmaan, no se tulee mieleen, et jos on niinku joku lasten juttu ni sinne ei varmaan se alkoholi kuulu. Kyllä osallistuisin, ei se oo se ratkasu se alkoholi siihen.
2. Totta kai onnistuisi varmaankin. Mut menestyisikö se? Kävijämäärät ei ehkä ois samat. Kyllä lähtisin.
3. Varmaan ihmiset ehkä osallistuu tähän soutuun tai vaikka maratoniin tai johonkin ni varmasti ei vaikuttas sillä lailla osallistujamääriin, katsojamääriin ehkä ja ehkä sitte järjestäjien niinku... katteisiin vaikuttais. Et se luultavasti aika ison osan tuo voitoista se alkoholi, että siinä mielessä. Kyllä lähtisin, ei vaikuta alkoholi osallistumispäätökseen.
4. Kyllä varmaankin menestyisi jos vaan oikeella tavalla osataan markkinoija. Mut tuota...ehkä se kuitenkin kuuluu tämmösiin tapahtumiin. Kyllä joo, et ite se tapahtuma mihinkä mä meen ni sehän se on niinku se pääasia, et en mä sinne lähe niinku alkoholia ottamaan, et se tapahtuma se on niinku se pääasia. Voihan se olla et jotkut jotka tulee ni niil on joku muu pääasia ku se tapahtuma. (Naurua.)
5. No mä edelleen viittaaan just siihen alkupuheeseen, et ei ihan et kyl sitä niinku on vähä rennompia olo ja sit varsinki jos on tämmönen helle ku nytki ni se on ihan mainio janojuoma. Lähtisin kyllä juu, et ei se siitä kiinni oo.
6. Jaa, en oo markkinoinnin asiantuntija, et en pysty tuohon vastaamaan. Mutta toivoin niin.
7. No uskosin, että ei ainakaan suuria muutoksia tulis. Ehkä vois olla jopa lisäystä yleisössä.
8. No kyllä nyt tietyt tota noin. Et eihän yleisurheilutapahtumissakaan aikasemmin saanu ottaa ja menestyivät ihan hyvin. Ja jos sitä ei ois tarjolla ni kyllä sinne siltikin tulis katsojia, et ei ne tuu sinne pelkästään sen oluen takia.
9. Kyllä se varmaan, se riippuu niin paljo siit kohderyhmästä että sanotaa että tämmöset niinku eliittiset systeemit joku oopperahomma ja tämmöset ni ne varmaan niinku ei niinkään leimaudu alkoholin. Tai kyl niinku viini virtaa, mut se on vähä niinku toisenlaista sitte se. Et kesätapahtumissa ni kyllähän tää ihan tyypillistä on et täällä kalja sillon tällön otetaan et.
10. Kylhän niitä jotain ainaki on sellasii et mis vois melkeen sanoo että vähä on jo iskostunu se, että alkoholi kuuluu siihen. Mut sitten on tietysti justiinsa jotku Oopperajuhlat ja tällanen näin, ni siel ei kyllä pahemmin oo ainakaan niinku siellä niinku itse niinku paikan päällä niinku hirveesti ainakaan tullu nähneeks mitään alkoholin käyttöä, että varmaan niinku ne on sitte enemmän semmosii mihin se ei välttämättä silleen iskostu. Et siellä on sit vähä niinku tämmönen niinku toisenlainen meininki.

8. Järjestetäänkö alkoholittomia tapahtumia Etelä-Savossa mielestänne tarpeeksi?
1. Ei tietoo, me ei olla täältä päin.
2. Ei tietoa. En ole täältä päin.
3. Ei tietoa. En ole täältä päin.
4. Jaa, siihen mä en osaa sanoo, ku mä en oo täältä ni en osaa siihen sanoo mitään.

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

5. No mä oon tuota Helsingistä ni mä en osaa oikeen sanoo et kuinka paljo niit täällä järjestetään. Tääl nyt on tullu käytyy tääl Sulkavan Souduissa, tää on vaa jotenki niin erikoinen tapahtuma ja tää on ihan ok.
6. Tuohonkaan en osaa sanoa.
7. Kyllä niitä vaihtoehtoja paljon on, tälläkin hetkellä.
8. No en oo Etelä-Savosta ni en tiiä.
9. Ei osaa sanoo. Hyvin vähän ollaan tääl, et meil on mökki tos, et se kuukaus ku vuodessa ollaan täällä ni ei tuu sillee hirveesti perehdyttyä näihin.
10. Ei oo sillee et en osaa tohon ite vastata.

9. Millaisiin (alkoholittomiin) tapahtumiin haluaisitte osallistua?
1. Tämmöseen olis mukava tulla toistekki.
2. Musiikki.
3. Urheilutapahtumat ja yleisötapahtumat.
4. No se riippuu tietysti vähä tapahtumista. Minua kiinnostaa tällaset viihdejuttut, mis on musiikkii ja kaikkee tälläst, ehkä joku taidejuttu. Tälläsiä juttuja.
5. No kyllä ne tämän tyyppisiä on, mis on toimintaa, urheilua ja muuta, et itse en harrasta mitään korkeakulttuuria tai oopperaa.
6. No mä uskon että ihmiset, joita kiinnostaa joku kulttuuritapahtuma tai joku urheilutapahtuma ni tulis sinne kyl ihan ilman minkäänlaista alkoholin lisävetoo siihen asiaan. Mä ajattelisin näin et ne jotka on todella kiinnostuneet ni ne kyllä tulee.
7. Lähinnä tämäntyyppisiin, joihinka olen myös osallistunut aika paljon. Lähinnä tälläisiin joukkotapahtumiin.
8. No vaikka Sulkavan Soutuihin
9. No sanotaan et tämmösiin mitkä on niinku enempi koko perheen juttuja ni ne vois olla silleen ku meilläki lapsenlapsia ja muita on tossa mukana ni semmisiin ei oikeen toi törpöttely sovi kyllä.
10. Joo, mä ite tota toimin erotuomarina vähä siellä ja täällä eri lajeissa ni tota ni kyl niinku jos mietti joku junnuturnaus jääkiekossa tai jalkapallossa tai tollai ni en mä mielellään siellä näkis niinku alkoholia edes niinku seurailujuomanakaa, vaan että sitten mieluummin ku siellä on niitä lapsia ja siel pitää olla vähä niinku esikuvana ni emmä mielellään siellä missä on tämmösiä. Niinku lapsivoittonen tapahtuma ni en mä siellä mielellään näkis mitään semmosta päihteiden käyttöä.

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

10. Mikä tässä tapahtumassa oli houkuttelevinta?
1. No täs on, nää veneet on houkuttelevimpia. (Naurua) Eka kerta, ei olla ikinä nähty tämmöstä.
2. Vähän tuttu soutaja, siis tiedän yhden soutajan.
3. Sattui pyöräretken varrelle. Veneet houkutteli ja tuttu soutaja.
4. No tietyst täällä tapaa vanhoja tuttuja ja ystäviä ja ilosta porukkaa muutenki, et sillee.
5. No tää on vaan niin perisuomalaista jotenki tää soutaminen et se tänne niinku ajaa.
6. No tää on tämmönen paikallinen tota urhelu- ja miksei kulttuuriki tapahtuma. Ni ihan se, että täytyy tulla kokemaan ja katsomaan paikan päälle. Miksei vois itse olla mukana soutamassakin, mut ei oo vaan sellasta porukkaa tällä hetkellä, et se ois kaikkein mieluisinta itseasias osallistua urheilemalla.
7. No ehkä kesä ja ... mitähän mie osaisin sannoo... Kesä ja se että asun paikkakunnalla ja oon vuosikymmeniä osallistunut ite tähän tapahtumaan, sekä soutajana että järjestäjänä.
8. No mä tuln Sulkavan Soutuihin siks ku olin kuullu tästä niin paljo ni tuln kattoo et minkälaista se on. Hyvin lyhyen tustumisen teen, et tunnin oon, sit pyöräilen kohti Savonlinnaa.
9. Ku meillä on tuo kesäpaikka tuossa ni lähettiin kattomaan, ja sitte muutama kaveri on tossa soutamassa ihan huippujoukkueessa, ni oli mukava tulla päivää istuskelemaan tänne näin.
10. No se varmaan justinsa se että lähettiin tässä perheen kanssa lähettiin vähä vielä tavallaan mun viimeistä lomapäivää viettämään ennen ku pitää lähtee taas kotipuoleen. Aateltiin tulla vähä kattelee ja perheen kanssa viettää yhteistä aikaa.

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

Otava Happy Jazzin haastattelutulokset

Perustiedot

Haastateltava 1.	yli 50-vuotias	Mies
Haastateltava 2.	18-35-vuotias	Mies
Haastateltava 3.	yli 50-vuotias	Mies
Haastateltava 4.	yli 50-vuotias	Nainen
Haastateltava 5.	yli 50-vuotias	Nainen
Haastateltava 6.	yli 50-vuotias	Nainen
Haastateltava 7.	yli 50-vuotias	Mies
Haastateltava 8.	yli 50-vuotias	Nainen
Haastateltava 9.	yli 50-vuotias	Nainen
Haastateltava 10.	yli 50-vuotias	Nainen

1. Kuinka suhtaudut alkoholin käyttöön kulttuuri/urheilutapahtumissa? Kuuluuko alkoholi mielestäsi osaksi tätä tapahtumaa?

1. No kyllä mun mielestä tänne kuuluu alkoholi, mut urheilutapahtumista mä oon sitä mieltä et se ei oikeen sovi niihin.

2. Näköjään kuuluu, koska puistossa kaikilla on juomaa mukana, mutta tapahtuman luonne on varmaan semmonen, et ihmisii voi luottaa ettei mee liian pitkälle.

3. Minusta urheilukilpailuihin ei tarttis kuulua se, koska se urheilu ja alkoholin käyttö ei sinänsä kuulu yhteen. Että se on minusta huono lieveilmiö. Että urheilu urheiluna ja alkoholin ja oluen käyttö sitten erikseen. Näin minä jakasin sen eottomasti. Otavan kohdalla ni tuota tämä on tää Otavan Happy Jazzilla sellanen tilanne, että tässä on ihmisten sallittu, niinku tää piknik-mielessä kun on ni että on omia tämmösiä juomia mukana, johonka ei puututa sinänsä. Niin kauan kun ei järjestysongelmia ole. Ihmiset kuitenkin näkyy nauttivan tästä ja niin kauan ku ei oo järjestyksen ongelmia, ni tota on kiva nähä kun ihmiset nauttii, eikä sitä käytetä liikaa ni se on hyvä homma. Totta kai ku meil on täällä oluttelta ni meil on tarkoituksena että ihmiset sieltä ostais sen oluen, koska tää kaikki raha mikä tästä tulee ni menee hyväntekeväisyyteen. Että hyödyttäs sillä tavalla tästä.

4. Emmä sitä tiedä. Se mikä Otava Happy Jazziin kuuluu ni on tietysti järjestäjien asia, mutta toisaalta ni sillon ku keli on hieno niin mikä ettei joku hyvä kuohu kuulu mihin tahansa.

5. No mun miestäni urheilutapahtumiin se kuuluu nykyään ihan liikaa. Siel on kuitenkin näitä junnuja paikalla, ni se esimerkki pitäs olla. Et minust tämmösessä piknik-tapahtumassa on just tämmönen kupliva ihan paikallaan, että ei ihan konttauskuuntoon pitäs kenenkään mennä.

6. Ei mun mielestäni tarteis olla...vaikka ei olis laisinkaan alkoholia. Mutta ilmeisesti tääl on aika paljon osa tuonu omia ja järjestäjäki tarjoo.

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

7. Meil on kaksikymmeneskuudes vuosi ja ei oo ollut koskaan häiriöitä. Poliisikin on jopa välillä ihmetelty ettei heillä oo mitään työtä täällä ja mitä se todistaa? Että alkoholia voi juoda, eikä täällä tarttee olla häiriöitä niin kun jossakin, kun meillä on sallittu, kaikki tapahtuu fiksusti. On rajattu alue, jossa voi juoda, jos ei oo omia alkoholeja. Minä en tiedä välttämättä kuuluuko se alkoholi osaksi kulttuuria, se on eri asia, miten se asia sitten tulkitaan. Koska alkoholia voi kulttuuritapahtumassa nauttia ja ei häiritse ketään ympärillä eikä muuta harmia aiheuta. Se on omasta itsestä ensiksi, miten sä oot kasvanu.
8. No kyl mie sanosin tällä hetkellä, ku tää on kuitenkin tällänen muutaman tunnin pitunen tilaisuus ja täällä niinku näin on rajattu näin, ni jokainen tuo omat juomansa ja tietää oman rajansa, et miusta on ihanaa ku et ei täällä oikeestaan kannista nää. Ilosta ilmettä ja tää kuuluu tähän.
9. Kyllä eottomasti kuuluu tähän, että tota mut ei ehkä ihan tämmöissä urheilutapahtumissa että niissä mä oon ehkä pikkasen kriittisempi kyllä että tota ni, mutta niissäkin kyllä. Mutta tänne se kuuluu eottomasti. Ja jokainen aikuinen ihminen tietää omat rajansa.
10. Juu, tänne kyllä kohtuuden rajoissa, mut sit urheilutapahtumissa ni en mä oikeen... Tulee semmonen pieni ristiriita. Mut jokainen tietysti tietää mitä tekee.

2. Millä tavoin alkoholi on ollut esillä tässä tapahtumassa? Vaikuttaako se mielestäsi jotenkin tapahtuman imagoon?
1. Tääl on mun mielestä aika hyvä tämmönen piknik-henki. Et se on ihan hyvä asia ja mä pidän siitä.
2. Kuohuviinin merkeissä, että on esillä pirskahtelevasti. No imagoon varmaan sen puolesta vaikuttaa, että se tota, kyllä se vaan, se on piriste. Se vaikuttaa ihmisten mielen tilaan ja piristää ihmistä ehkä. No se vaikuttaa imagoon sillai, et ihmiset tietää että siellä saa nauttia omia juomia ni siks ne ehkä tulee sinne. Muun muassa.
3. Ai millä tavalla se on ollu esillä? No meillä tietysti on tämä oma leijonien tota publi tossa, josta olutta myydään, mutta se ei oo sillä tavalla esillä, et eihan me missään tapauksessa suositella eikä kannusteta, että ottakaa. Mut jos aatellaan et vähä niinku tällänen brunssihomma niinku tämäki on, niin ku vappuna tuolla jossakin ullanlinnanmäellä Helsingissä. Ni se on niinku sillai kuulunu ja virkavalta myöskin on suhtautunu siihen tuota myötämielisesti niin kauan kun ei tuu mitään järjestysongelmia.
4. No me tultiin tänne nyt ihan justiinsa, että ehdittiin ottaa tuo oma kuohuviini tuohon pöytään, ni sillä tavalla se nyt on tässä esiintyny. En osaa sanoa. Mä en oo ollu täällä aikasemmin ja nyt mä oon ollu 10 minuuttia.
5. No mä oon ollu täällä kyllä usein, mutta tuota mä en tiedä miten se... täällä yleensä ihmiset istuu ja on aika ilosia, että harvoin täällä humalaisia on näkyny. Ja ihan loppupeleissä saattaa joku olla vähä. Mut ei mitään huonoo käytöstä oo koskaan ollut.
6. Valitettavasti silloin tällöin on humalaisia myöskin ja kun tää on tarkotettu koko perheelle ja tääl on lapsia, ni se ei ole ihan suotavaa.
7. Ei minun tietääkseni. Täällä ei koskaan korosteta että alkoholia voi tuoda tai voi ostaa tai jotakin. Se on, jostakin se tuli itse asiassa selville. Ja kun katot yleensä mil-lasta yleisöä on, ni kyllä mä uskallan rauhallisoin mielin voin luvata ettei yleisö näin tee. Ei se oo ku tapa.
8. Miun mielestä erittäin niinku jollaki tavalla mie sanon, et suomalaiset on sen verran jäykkiä tyyppjejä, että jos täällä ei ois lievääkään viinin käyttöä, niinku mulla, ni mie saattasin istuu aika jäykkänä tässä, et mie vapaudun tästä, et tää on just sellasta kivaa

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

rentoutumista ja hyvää musiikkia, että se tuo just hyvää fiilistä tähän. Tää kuuluu miusta niinku fifty-sixsty just tähän juttuun.
9. Kyllä ehtomasti kuuluu, mutta se mitä ite tässä välillä mietin, että täällä niinku paljon tapaa tuttuja ja täällä niinku ehkä sitten vähemmän tulee, että niinku välillä sitä huomaa, et täällähän soiki musiikki, et mikäs täällä nyt esiintyy, että välillä niinku tuntuu, että se jää taka-alalle ihan oikeesti. Ite en oo niinku kauheen niinku... tykkään kuunnella musiikkia ja jazzia ja... Mutta välillä tulee tämmönen fiilis, että täällä tapaa niin paljon muita, tää on niin sosiaalinen tapahtuma sitten monelleki ihmiselle. Ja alkoholi pikkasen niitä kielenkantoja irrottelee sitten siellä.
10. Se varmaan vapauttaa silleen, mutta että en mä oo mitään häiriöitä huomannu kylä. Kyl se varmaan ihan kohtuuden rajoissa on ollu.

3. Miksi kulttuuri/urheilutapahtumissa käytetään alkoholia?
1. No kulttuuritapahtumissa se kuuluu siihen henkeen, mut urheilutapahtumat on vähän sellasia, et niissä mä en sitä hyväksy. Varsinkin nuorison kannalta se on vähän niinku sellanen negatiivinen asia.
2. Varmaan just piristysaineena.
3. Vaikea kysymys, tuohon en osaa vastata. Aikasemminhan ei käytetty urheilutapahtumissa, silloinhan ei alkoholinkäyttö muutenkaan ollu niin yleistä. Silloin joskus vuosikymmeniä taakse päin. Emmä tiedä onko se ollu sit jotenki näille järjestäville tahoille sellanen tulonlähde että se on siis siitä syystä muuttunu vai onko se jotenki luisunu käsistä? Että en osaa tuohon paremmin vastata.
4. Ei aavistustakaan. Tuota... jos on kysymys niistä, jotka osallistuvat joko ohjelman suorittamiseen tai pinnistelyyn urheilukilpailuissa niin siihen en ota mitään kantaa. Öö sitten taas tämmönessä tilanteessa missä nyt itse on, ni voisinkin kuvitella että huomattavasti helpompi tällasten synkkämielisten suomalaisten on mennä niinku esimerkiksi tässä tapauksessa ni vastapäisen pöydän eväitä syömään.
5. Niin, no nykyään tuntuu, että käytetään alkoholia ihan kaikissa tapahtumissa. Että yhteen aikaan mua rupes häiritsemään se niin kovasti, että mä ajattelin että olenpas nyt kaks viikkoa ilman etten ota yhtään drinkkiä ja huomasin olevani häirikkö. Että mua siis kysyttiin että oletko sä penisilliinikuurilla vai ajatko autoa (no en mielellään ku ei ole edes korttiakaan). Mutta tota vähän siit on tullu sellanen pakollinen homma. Et ennen käytiin kahvil.. en mitenkää paheksu, mut oon tullu kiinnittäneeks huomiota asiaan.
6. Se on maan tapa.
7. Se on vaikea kysymys, miksi? Voi olla kulttuuri. Minun mielestäni onnistuu se hyvin ilman alkoholiakin ja mä en tiedä, klassisen musiikin tapahtumassa on myöskin alkoholia, mutta se ehkä tarjotaan vähän niinku piilossa, että se ei ole yleisölle nähtävissä. Se on salin sisäpuolella, mutta täällä on... Mä en näe mitään sellasia negatiivisia... Korostan vielä, että se on omasta kasvatuksesta kiinni.
8. No siis urheilutapahtumiin mä en kyllä todellakaan välttämättä, siis miekii haluan sanoo, että ei se kuulu sillä tavalla, että mut siis jos mä aattelen Otava Happy Jazzia sillä tavalla, että tää on suljettu tilaisuus, tääl on anniskelupaikat ja nää, ni siis ku mie katon ympärille ni tää on ihan siedetty, en kerta kaikkiaan vois kuvitella et tää on suomalainen tilaisuus niinku täällä ei nää kännisiä, eikä sillä tavalla että... Täällä ku suodaan mahdollisuus tuoda omat ja on alue, ku täällä ei oo kielletty, ni suomalaiset

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

osaa käyttäytyä tässä tilaisuudessa aika hyvin.
9. Ja se, että suomalaiset tarttee pikkasen alkoholia että ne vapautuu. Kyl se pitää paikkansa.
10. Joo, suomalaiset tarvii alkoholia rentoutumiseen.

4. Kenellä on mielestäsi vastuu silloin, kun alkoholin käytöstä seuraa ongelmia tapahtumassa?
1. Järjestäjällä.
2. Yhteiskunnalla, kaikilla. Läheisillä. Ja itsellään.
3. Ilman muuta järjestäjillähän on silloin vastuu, että järjestäjiltähän silloin kysytään että miksette pitäneet huolta. Että vaikka kuvittelis et ihmisellä joka tuo sitä ni itse vastaavat itsestään, mut loppupelissä järjestäjiltä kuitenkin kysytään sitä, koska järjestämistä varten kun haetaan lupia, ni siinä velvotetaan et järjestäjät pitävät huolta että ongelmia ei tule.
4. Tapahtuman järjestäjällä.
5. Tapahtuman järjestäjällä.
6. Aika paljon täällä niinku tämmöses paikassa on niinku vastuu järjestäjällä. Mutta kyllähän jokaisen pitäa henkilökohtainen vastuu sit kantaa.
7. No ensisijaisesti tapahtuman järjestäjällä. Ennen kaikkea. Koska järjestäjien joukossa pitää olla järjestysmiehet ja pitää olla silmät auki ja korvat auki tapahtumassa. Että minun mielestäni on ensimmäinen kuri järjestäjällä ja toisena on sitten oma itse. Pitää kontrolloida itseään.
8. No ite oon vakuutusyhtiös töissä ni mie tiän että järjestäjän vastuu on aika voimakas, sillä tavalla tälläsessä vapaassa tilaisuudessa, se on järjestäjän vastuu ikävä kyllä. Ei tänne mitään poliisivoimia, ei viranomaisia sillä tavalla, että erikoistilaisuuksissa järjestäjän vastuu on valvoo tilannetta ja varsinkin silloin ku tilanne on se, et omia juomia tuuvaan tänne, ni valvotaan. Ja valvonta täytyy olla sillä kuka järjestää tilaisuuden.
9. Järjestäjällä. On porukoita ja seurueita, ni kyllähän tietysti myös kavereilla on tavaltaan vastuu toisistaankin.
10. Mun mielestä se pitäa mennä silleen, et jokaisella olis vastuu omista tekemisistään ja kavereilla toisistaan. Mutta niinhän se sit kuitenkin käytännössä menee, et jos jotain sattuu, ni järjestäjähän se vastaa siitä.

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

5. Onko tässä tapahtumassa esiintynyt häiritsevää humalakäyttäytymistä? Mil-laista?
1. No mä oon täällä ollu aika monena vuonna ni ei mun mielestä koskaan.
2. Ei toistaiseks, eikä toivottavasti tuu.
3. Sanosin että erittäin vähän. Jos sanotaan että vuosittain jos on yks ollu sellanen jos-ta vois sanoo että viedään se vähän lepäämään tonne sivummalle ni se on ollu melkeen niinku sääntö. Että ei oo ollu. Tää on todella ollu niinkun epätavallisen suomalaisen upeata tämä käyttäytyminen täällä, että alkoholi ei oo tuonu sellasia ongelmia.
4. Kymmenen minuuttia tiukkaa syömistä, en ole ehtinyt kovin paljon vielä edes vil-kuilla ympärilleni. Mutta tulen tutustumaan tähän tilanteeseen huolella.
5. Juu, en ole ehtinyt tehdä havaintoja.
6. On valitettavasti joka vuos ollu. No kyllä siellä muutama makoilee tuolla taaempa-na ihan kyllä umpikännissä, että...
7. Minun mielestäni ei. Kerran oli joku, joka vähän heilutteli itseänsä liikaa. Muuten on siististi korjattu ja tuskin sitä kukaan huomaa. Mutta minun tietääkseni mitään po-liisihälyytyksiä ei minun korvaan ole ainakaan kuulunut.
8. Ei todellakaan, miä ite joka tykkään ottaa ja heitän läppää, ni mie huomaa sen, et ei todellakaan tääl oo mitään silleen ollu, et erittäin siisti tilaisuus ollu vuosia, mitä oon täällä käyny.
9. Ei oo.
10. Ei oo.

6. Oletteko koskaan tässä tai jossakin muussa tapahtumassa kokeneet turvatto-muutta toisten alkoholin käytön vuoksi?
1. No en, koskaan.
2. Oon kokenu, mut se varmaan johtuu enemmän luonteesta kun alkoholista.
3. En ole kokenut, koska tuota semmosissa tapahtumissa en oo juuri paljon ollut missä sitä ois niinku liikaa käytetty, että joku Kotkan Meripäivät on ollu ehkä semmonen hurjin, missä on eniten väkeä ollu, missä eniten juopuneita on näkyny, mutta että em-mä sielläkään oo turvattomuutta suorastaan koskaan kokenu sen vuoksi.
4. En
5. En
6. En täällä koskaan. Mä oon ollu täällä varmaan viitenätoista vuotena. Mutta kyllä muualla semmosissa, joissa on ehkä enemmän nuorisoa ni siellä on vähän turvatto-mampaa.
7. Jos sanotaan rehellisesti, niin rocktapahtumissa.
8. En oo. Se vissiin oma persoona vaikuttaa sillä tavalla, että välttää niitä tilanteita tavallaan, että ehkä monta kertaa jos on niinku tilaisuus ja lähtee sen niinku ulkopuo-lle, ni sillon saattaa olla joku muu, mutta tää tilaisuus, jokainen kunnioittaa sitä re-

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

viiriä missä ollaan ja annetaan arvoa sille.
9. Joo, ei oo ollu mitään tämmösii, että...
10. Joo ei.

7. Menestyisikö kulttuuri/urheilutapahtuma mielestäsi ilman anniskelupalveluita? Miksi? (Lähtisitkö itse alkoholittomaan tapahtumaan?)
1. Kyllä mun mielestä menestys, se musiikkihan se täs on kaikkein tärkeintä ja urheilussa tietysti se urheilu on kaikkein tärkeintä. Et kyllä varmaan menestyis. Kyllä varmasti.
2. Se on ihan sama oikeesti, mikä tahansa tapahtuma; mikä tahansa, mikä kielletään ni se ei luultavasti toimi. Mitä enemmän kieltoja ni sitä huonommin toimii yhtään mikään. Se alkoholittomuus ei tee sitä, vaan se ilmapiiri mikä siellä vallitsee. Et jos joku siellä kielletään ni luultavasti en kovin mielellään lähtisi, koska täälläkään ei saa polttaa, ni silti rikon sitä lakia ja poltan.
3. Miksi ei menestyisi? Jos tuota järjestetään että siellä ei saa käyttää mitään, ni totta kai siinä jotkut sanos, että ”ää ei tästä mitään tule, että ihmiset kaikkoo”, mutta en mä usko. Kyllä se lähtis taas uus kulttuuri liikkeelle. Että kyllä se menestyisi minun mielestä aivan hyvin. Totta kai lähtisin.
4. Kyllä totta kai menestyis. Ne jotka on kiinnostuneet itse asiasta ni ovat siellä on siellä alkoholia tai ei. Totta kai. Eihän siinä ole mitään ongelmaa. Kyse on siitä, mikä se tapahtuma on.
5. Kyllä menestyisi. Olen ollu näissä kulttuuritapahtumissa mis on käytetty alkoholia, ni olen ollu selvin päin siel aika usein.
6. Ei todennäköisesti Suomessa menesty. Se kuuluu valitettavasti kulttuuriin. Joo, koska en käytä ollenkaan alkoholia.
7. Ilman alkoholia? Kyllä minun mielestäni. Jos alkoholi ei ole olennainen asia, luodaan hyvä fiilis. Musiikissa ensisijaisesti tapahtumasisältö on ratkaiseva, millaista fiilistä, positiivista vai negatiivista. Jossakin aggressiivisessa musiikissa vois olla että kaivattais viinaa. Menee transsiin itse. Ilman muuta, olen ollut monessa.
8. Kyllä menestyis. Jos tarjonta on hyvä. Periaattees tässä mie nään niinku tääl on hyvin monta ikäpolvee, on nuoria ja vanhoja, ni tässä on täys mahdollisuus siihen. Jokainen hakee kulttuuriantia, mut pienenä sivutuotteena on tää, että saa nauttia, on hyviä kavereita ja on reilumpi sanova, että tuu tänne, ni ehkä se on ihan jees. Oon käyny monta kertaa vaikka käyn hyvin monta kertaa konserteissa, joissa ei, ei se mulle oo niinku mikään ongelma, et se on vaan yks rentoutumiskeino.
9. Menestyisi, jos tarjonta on hyvää. Kyllä ehottomasti ja paljon tulee käytyä konserteissa ja teattereissa ja kaikissa tämmösissä ihan ilman alkoholia. Että kyllä onnistuu.
10. Menestyisi. Ei oo lisäämistä. Kyllä juu.

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

8. Järjestetäänkö alkoholittomia tapahtumia Etelä-Savossa mielestänne tarpeeksi?
1. Tohon mä en osaa sanoo yhtään mitään.
2. Jos ihmisten asenteet saadaan kohdalleen, eikä sitä tarvi ottaa ja kaikki on sitä mieltä, ni ilomielin oon niissä mukana ja silloin niitä on liian vähän.
3. Mitäs niitä sitten onkaan alkoholittomia tapahtumia? Selvä perjantai-juttuja oli nuorisolle ja se on ihan hyvä ja sellaset on suosittelavia, joissa nimenomaan kannustetaan että iloa ja hauskaa voi pitää aivan selvin päinkin. Että ei anneta sellasta mallia jo lapsille pienestä pitäen että se on heti, kun ikä antaa vaan mahdollisuuden siihen et sitä pitää vaan heti juoda ja juoda. Että ihan semmoseen raittiuteen pitäis niinku pyrkiä, tai semmoseen että iloa on ilman viinaa. Se ei oo teeskentelyä!
4. Emmä kyllä tiedä.
5. En tiedä.
6. Ei mul oo kyllä tietoo siitä, että mä luulen että täysin alkoholittomia on ehkä vaan nuorille suunnattuja, lapsille.
7. Mä en kierrä Etelä-Savoa paljon. En toritapahtumia enkä muuta, oon jo sen ikänen. Sillon kun ei tarte mennä mihinkään, olen kotona mielellään ja nautin.
8. Järjestetään, sillä tavalla. Kyllähän siis periaattees jokainen tietää mihin osallistuu ni siellä on niinku tietyt rajansa ja tietää mikä on... Kirkkopuisto on hyvä. Tori on hyvä. Siel on hirveesti tällä hetkellä tapahtumia, tänään kävin Ihastjärven naistentapahtumassa, siel on ihan mielettömästi luontoo tuolla, maaseutua tuolla, kaikkee semmosta, että ei se alkoholia kaipaa. Maalaisjärkee se kaipaa ja ihanaa tunnetta.
9. Kyllä täällä järjestetään ja itestähän se on kiinni sitte että miten niihin osallistuu. Että haluuko mennä. Kyllä tääl on ihan tarpeeks jotain, että ei ehkä talvisaikaan, mutta kesäl on ihan joka puolella jotaki, että ehkä talvisaikaan on vähä hiljasempaa, mikä on tietysti ihan ymmärrettävää, ku on kolkyt astetta pakkasta ja näin.
10. Kyllä tarjontaa on ihan tarpeeks.

9. Millaisiin tapahtumiin haluaisitte osallistua?
1. No tämmösiin ja urheilutapahtumiin yleensä ottaen osallistun.
2. Poikkitaiteellisiin.
3. No mä tykkään osallistua kaikenlaisiin tapahtumiin, missä on kivaa olla. Ja tosiaan että missä ei oo turhanpäivästä örveltelyä sitten että...missä ollaan selvin päin. Minä itse en tarvitse alkoholia niinku sen takia että minä olisin rohkeempi tai muuten mukavampi, vaan olen selvin päin ihan mukava.
4. Mukaviin.
5. Ihan laidasta laitaa. Vaikee määritellä sillai panna mihinkään lokeroon niitä.
6. No esimerkiksi tällanen on ihan kesän kohokohta ja tietysti käyn aika paljon näis kesäteattereissa ja konserteissa.

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

7. Hirveen vaikee kysymys. No jos olis hyvä tarjonta, ainakin näihin perinteisiin tapahtumiin tangomarkkinat tai jotakin vastaavaa, Meripäivät, se ei oo minun ei. Hyvä klassinen musiikki, jazz ja blues.
8. Siis mä oon tällä hetkellä hirveen tyytyväinen esimerkiks tän kesän tapahtumiin mikkeliäläisenä, et tääl on nyt niin jos viittii ite seurata tarjontaa ja kattoo mitä täällä on, tääl on teatteria, kulttuuria, tääl on konsertteja, tääl on tapahtumia. Se on oma aktiivisuus mihin voi lähtee. Eikä se välttämättä se alkoholi kuulu siihen, mut tänään oli viinipullo mukana.
9. Olen tyytyväinen Mikkelin tarjontaan. Naisvuorella vois olla jotain tämmösiä musiikitapahtumia ihan. Et ihmiset vois käydä päivällä siellä ja istuu peiton kanssa tälleen. Et siellä vois olla tämmösiä jotaki juttuja.
10. Kyl on löytyny ihan just sellasia mihin haluaa osallistua, mut jos ajatellaan niinku Mikkelin osalta ni mun mielestä pitäs kyllä niinku kesäteatterin jatkua elokuulle, se on ihan typerää et se loppuu heinäkuun lopussa, ku turisteja tulee. Ja naisvuori menee klo 19 kiinni, vaik on niinku täys turistikuukaus menossa ni niinku tämmösiä mä en ymmärrä, et ne ei mee jakeluun. Ja yleensäki niinku Mikkeliissä ni Naisvuorta pitäs käyttää enemmän hyväkseen.

10. Mikä tässä tapahtumassa oli houkuttelevinta?
1. Musiikki.
2. Jazz.
3. No se, että itse ollaan järjestämässä niitä ja kyllähän tää on kiva nähdä tämä ihmisten tuota tänne tuleminen. Joillekinhan se on niinku perinne ja ihan must, että tänne täytyy tulla, että siel on kivaa ja se on kaiken kaikkiaan sitä houkuttelevaa. Että tota kiva nähä ihmisiä kun ne tulevat tänne ja näkee että ne nauttivat tästä, niin se kaikki. Kivaa on olla tätä järjestämässä myöskin.
4. No ehkä nyt se että mä en oo ollut aikasemmin ni täyty nyt vihdoon ja viimein niin kauan ku täällä Mikkeliissä asun ni tulla käymään myöskin ja katsomaan ja tsekkaa tää tilanne.
5. Mun mielest tää rento tunnelma ja ihmiset on niin ilosia, eikä koskaan sada!
6. Kuuluu perinteeseen tulla joka vuos tänne.
7. Ohjelmasisältö, joka viittaa perinteiseen jazziin ja sitä ihmiset haluaa kuulla. Me kosiskelemme nuoria kuuntelemaan tätä hiukan jo katoavaa musiikkia. Ja näen tapahtumassa, että yhä enemmän nuoria tulee kuuntelemaan. ”Haa, ennen rappia ja hiphop-piahan soitettiin tämmösiä, tähän on helkatin hyvä”.
8. Naisesiintyjät. Tää oli niinku tänä vuonna ennen kaikkee se, että en oo mikään hirvee naisfeministi enkä muuta, mutta jos naiset pääsee lavalle, ni näin niinku tänä vuonna ni kyl mä tuun tänne joka vuos, mut nyt mä sain niin hyvän paikan, että ihana kattoo hyvännäkösiä naisia.
9. Kyl musta yleensä tää koko tapahtuma kokonaisuutena. Et ihmiset on ilosia ja sääki on suht koht mukava ja viiniä vähä lasissa ja hyvää ruokaa ja kaikki tää. Kokonaisuus, ni kyl tää on ihan ihanaa.
10. Joo, tää on ihan hyvä juttu kaiken kaikkiaan.

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

Jurassic rockin haastattelutulokset

Perustiedot

Haastateltava 1.	18-35-vuotias	Nainen
Haastateltava 2.	18-35-vuotias	Nainen
Haastateltava 3.	35-50-vuotias	Nainen
Haastateltava 4.	35-50-vuotias	Mies
Haastateltava 5.	18-35-vuotias	Nainen
Haastateltava 6.	18-35-vuotias	Nainen
Haastateltava 7. *	18-35-vuotias	Nainen
Haastateltava 8.	18-35-vuotias	Nainen
Haastateltava 9.	18-35-vuotias	Nainen
Haastateltava 10.	18-35-vuotias	Mies

* Haastattelun tallennus epäonnistui

1. Kuinka suhtaudut alkoholin käyttöön kulttuuri/urheilutapahtumissa? Kuuluuko alkoholi mielestäsi osaksi tätä tapahtumaa?

1. Se riippuu ihan tapahtumasta, että kyl mun mielest on sillee ihan suht ok, että on alkoholitarjontaa, kuhan se on silleen eristetty hyvin. Että onhan se välil joskus harmillista ku on pienempi lapsia, ni sit jos on tosi humalaista porukkaa. Et itelle se ei oo niin tärkeä asia että siellä alkoholia saa, mutta on se ihan hyvä juttu.

2. No siis se voi kuuluu. Mul se kuulu eilen, tänään se ei kuulu, eli se niinku pakollinen osa ei oo. Et se ei oo mikään semmonen et on ehdottomasti juotava viinaa sillon ku on festarit.

3. Kuuluu ehdottomasti, kyllä.

4. Kuuluu.

5. Öö kyl se kuuluu osaksi, mutta en mä hirveesti oo juonu. Et esim. eilen en ottanu yhtään vaikka ois tietty ollu mahdollisuus, mut ei kuitenkaan huvittanu. Tänään varmaan otan.

6. No kyllä se kuuluu, että ois se vähän outoa jos ois vaikka kielletty kokonaan alkoholin anniskelu tämmösissä festareissa ni se ois aika erikoista, että vois olla että siit tulis vähän ongelmia, eikä porukka tulis niihin kovin mielellään välttämättä.

7. *Nauhoitus epäonnistui.*

8. No yleensä kyllä joo. Suomessa on aika vahvasti sidottu alkoholi vähän niinku minkälaiseen tapahtumaan tahansa.

9. No tietyllä tapaa ehkä joo, koska kyl tääl kuitenkin varmaan suurin osa ihmisistä jotain juo, mut ei se kuitenkaan mitenkään sellanen mun mielest pakollinen asia tääl

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

oo et kyl varmasti ihmiset osaa pitää hauskaa ilmanki alkoholia.
10. Ei välttämättä. Et kohtuullisesti pitäs käyttää.

2. Millä tavoin alkoholi on ollut esillä tässä tapahtumassa? Vaikuttaako se mielestäsi jotenkin tapahtuman imagoon?

1. Miun mielestä tääl on alkoholikäyttäytyminen ihan samanlaista ku missä tahansa muissaki festareilla. Et no vaikee nyt sanoo tästä päivästä ku tää on aika alussa, mut ainaki eilen illalla.. ni tietyst vaatii se järjestysmiehiltä tosi paljon hommaa että jaksaa kaitsee ja varsinki sitte ku koko massa lähtee pois tonne busseille ni sit siel saattaa olla jotain rähiköintiä ja muuta. Et eilen oli esimerkiks nyrkkkitappelu bussijonossa.
2. No se on ollu esil sillai ko joka muussaki paikassa eli et sitä on. Ei sitä mun mielest niinku mitenkään normaalia enempää, pahentavasti. Ku sitä nyt kummiski on joka paikassa aina, ni se niinku...
3. No eihän se nyt niin hirveesti oo ollu esillä muuta kun mitä on anniskelualueet ja emmä nyt usko, että kukaan tulis festareille, jossa alkoholia ei tarjottais. Että onhan se päivänselvä asia.
4. Hyvin ja sitä on saanut aina tarvittaessa.
5. No kylhän se aika selvästi on ollu esillä. Etenki eilen ku oli Petri Nygård, että kyl pari siellä oksenteli ja joitain niinku kannettiin ihan uloski täältä. Ja ala-ikäisiä oli kännissä kun eihän ne tääl saa juoda, mut tuol leirintä-alueella. Kyl se varmaan vaikuttaa silleen niinku että voi vanhemmat ainaki olla... ei välttämättä niin helposti päästä tulemaan.
6. Mä en osaa oikeen vielä sanoo. Mä en eilen ollu, että mä oon vasta pari tuntia tässä ollu, mutta ...no mitä mä nyt sanoisin... Mutta on kyl ihan hyvä, et täällä on anniskelualueet erikseen, että sitte voi olla täällä muualla, jos ei halua katella sitä pahinta örvellystä tossa.
7. <i>Nauhoitus epäonnistui.</i>
8. No kaikkihan tääl on kännissä... No okei on tääl ehkä muutama absolutisti joukossa, mutta kyllä se tavallaan vois sanoo et tapahtuman luonne et alkoholi kuuluu, et otetaan rennosti ja ..
9. No lähinnä anniskelualueella ja mitä ollaan tuolla juomalippuja jaeltu ihmisille. Et ei mitenkää sillee erityisemmin. Ku tietää et kuiteski joka festareilla on anniskelualueet ja niin pois päin ni se on niinku aika ...
10. En osaa sanoa siihen.

3. Miksi kulttuuri/urheilutapahtumissa käytetään alkoholia?

1. Se on varmaan aika suuri osa tätä suomalaista kulttuuria et suomalaiset tykkää urheilusta ja musiikista ja rellestää yhdessä ja sitte se alkoholiki menee siinä.
2. Koska ihmiset ajattelee, et niil ei voi olla hauskaa ilman alkoholiä. Jotenki se vaa on sillee.
3. No urheilutapahtumista mä en tiiä ku mä en koskaan käy urheilutapahtumissa, mutta varmaan aika harva jaksais niinku festareilla olla ihan selvin päin.

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

4. Se kuuluu terveeseen aikuisen viihtymiseen.
5. Jaa-a. Varmaan se vähä niinku... Ei ihmiset osaa olla niin ilosii ilman sitä. Et ei innostu niin paljo ja sit se on myös niinku, et sellaset tapahtumat on hyvä tekosyy ryypäämiselle varmaan.
6. Ehkä se et pääsee irtautumaan ja sillä tavalla.
7. <i>Nauhoitus epäonnistui.</i>
8. No en tiä. Ihmiset ei vissiin osaa rentoutua muulla tavalla ku vetämällä viinaa.
9. No se on varmaan enemmänki sellanen tapa ihmisillä, että ne tulee, ne yhistää automaattisesti, jos ne lähtee juhlimaan ni alkoholi, ne niinku yhistää sen siihen.
10. No hovin vuoks.

4. Kenellä on mielestäsi vastuu silloin, kun alkoholin käytöstä seuraa ongelmia tapahtumassa?
1. No on se loppujen lopulta miun mielestä järjestäjien vastuulla, koska ne täällä tarjoaa sitä alkoholia, että eihän sitä voi tietenkää... no sinänsä se riippuu myös siitä joka käyttää, et pitäis se pitää siinä kohtuudessa, ettei ala häiriköimään. Mutta järjestäjän vastuu se on loppupeleissä.
2. No periaattees... emmää tiä. Tohon on hirmu vaikeaa vastata, koska järjestäjäl periaattees... no ei siin mitenkää pysty hallitsee ihmisiä ku se on kumminki ihmisen oma päätös jos se ottaa sitä alkoholi. Mut et kai se on järjestäjäl sillei, et se pitää järjestää ne sillee, et täälläki on aika hyvin ollu että anniskelualueet on selkeesti, et sinne ei niinku pääse ainakaan ala-ikäset, et tääl on tosi tarkasti niinku vahditaan sitä. Mut et kai se on alkoholin juojalla ittellä. Et mä ajattelisin sen sillee kyl.
3. No mun mielestä se on jokaisella kyllä ihan itsellään, et ihan turha on niinku... ei oo järjestäjillä eikä muilla, et ihan niinku jokaisella itsellään. Omasta alkoholin käytöstään.
4. Minulla. Jokaisella itsellään.
5. No tietysti järjestäjillä, järjestyksenvalvojilla. Ja jos on poliisei paikalla, ni kyl niilläki on jotain vastuuta.
6. Joo. Järjestäjä ja järjestyksenvalvojat, että niitten pitäs huolehtia siitä ettei mee yli ja ettei oo alaikäsiä täällä juopuneena.
7. <i>Nauhoitus epäonnistui.</i>
8. No sillä joka on juonu liikaa ja rupee räyhäämää. Kyllä jokaisella pitäs kuitenkin olla itellää se vastuu siitä miten paljo juo ja niinku ottaa vastuu omista teoistaan.
9. No kyl mä luulen et aika pitkälle se vastuu on ite sillä käyttäjällä että kuitenkin tääl on turvatarkastukset ja muut porteilla, että...
10. Jokkaisella on oma vastuu omasta alkoholin käytöstä.

5. Onko tässä tapahtumassa esiintynyt häiritsevää humalakäyttäytymistä? Mil-laista?
1. Ei oo muuta havaintoja tässä ollu, et ihan perus örveltämistä näkyy, mutta ei niinku mitää semmosta pahaa.

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

2. Ei
3. Ei
4. En oo nähny.
5. No mua ei oo häirinny, mut on tietty niinku oksennellu jotku ja sit on ihan ollu niinku sekopäisii ihmisii, jotka on sit jouduttu viemään pois täältä. Ja muutamii jotka ei pääse ylös maasta ja tolleen.
6. En oo viel törmänny, mut oon kuullu, et varsinki iltaa myöten ni ihmiset alkaa käydä töykeiks ja vähä aggressiivisiks täällä sitte, et se vähä haittaa sitte menoa.
7. <i>Nauhoitus epäonnistui.</i>
8. No en oo vielä törmänny. Mut toki uskosin et jos tulee, ni se on sitte semmonen känninen ihminen joka kaatuilee ihmisten päälle ja tämmöstä.
9. Ei oo ainakaan tänä vuonna eikä kyllä viime vuonnakaan mitä muistelen ni...
10. On. Tönimistä eilen.

**6. Oletteko koskaan tässä tai jossakin muussa tapahtumassa kokeneet turvattu-
muutta toisten alkoholin käytön vuoksi?**

1. No kyl se on aina silloin jos se lähtee menee just tommoseen tappeluun, ni haluu äkkiä siitä tilanteesta pois. Ja sitte tietenki ku joku ihminen on humalassa ni se saattaa tulla tosi lähelle sinuu ja saattaa tulla ehottelee ja saattaa tulla tosi kiinni ni ei se oo koskaan kivaa.
2. No en oo kyllä, en.
3. En.
4. En.
5. En oikeestaan.
6. En ole.
7. <i>Nauhoitus epäonnistui.</i>
8. No en oo kyllä.
9. En oikeestaan. Et joskus tietenki on jossain lavan eessä ja sinne saattaa tulla just joitain, ketkä on sekasin, mut kuitenkin tietää et ne, et ei tavallaan tuu sellanen turvaton olo kuitenkaan.
10. Ei oo vielä ollu ainakaa.

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

7. Menestyisikö kulttuuri/urheilutapahtuma mielestäsi ilman anniskelupalveluita? Miksi? (Lähtisitkö itse alkoholittomaan tapahtumaan?)
1. Aika huonosti varmaan menestyis, mutta tietysti jos se ois tietynlainen tapahtuma ja sinne tulis semmoset ihmiset, jotka on asennoitunu siihen, et tänne ei tarvii alkoholia. Mutta rock-festivaalit, ni ilman sitä että on jonkunlainen kaljatelta jossain nurkassa, ni... ne on niin silleen yhdessä nää kaks asiaa tää riekkuminen ja musiikista nauttiminen ja sitte halutaan myös vähän ottaa alkoholi siinä sivussa. Lähtisin jos siel ois tarpeeks kaikkee jotain mikä houkuttaa ja sitä paitsi iteki ku oon käyny festareilla, ni suurimmaks osaks oon ollu jopa selvin päin.
2. Ei menestyisi. Koska se kuuluu niin kiinteesti siihen ihmisten niinku kaikkiin, ei pelkästään musiikkitapahtumiin, on muutaki kulttuuri, mut et se on niin semmonen tärke osa. En tiä mitä varten, mutta niinku mä henkilökohtasesti itte vois in kyl lähtee ihan helposti ilman et on pakko olla alkoholi. Mut emmä usko et se toimis. Lähtisin kyllä joo.
3. No emmä urheilutapahtumista tiedä, mut siis onhan paljon kulttuuritapahtumia misä ei oo anniskelua ja kyllähän ne menestyy, mutta se vähän riippuu ... että mieluummin jonku näkönen baari jossain nurkassa. Lähtisin kyllä.
4. Ehkä ainoastaan suuremman sanan parissa. Ainoastaan suuremman sanan pariin.
5. Jaa-a. Kyl ne varmaan menestyis, ne on kuitenkin niin niinku suosittuja, etenki kaikki urheilu ja tollanen. Ja vaikka nyt ei oiskaan anniskelualuetta ni eiköhän ennen sinne tuloo otettas joka tapauksessa. Mut kyl se menestyis. Joo.
6. Joo kyl se menestyis, mut että ois ehkä vähä erilaista. Kyllä.
7. <i>Nauhoitus epäonnistui.</i>
8. No riippuu vähän minkälaiseen tapahtumaan se on suunnattu, et kuka se kohdeyleisö on. Et totta kai jos kohdeyleisö on jotain lapsiperheitä ja tämmösiä ni totta kai voi niinku menestyä. Mut toki tällaseen rockfestariin, jossa kohdeyleisö on tällaset nuoret, ni uskon, että tähän se tuo ihan mukavat lisätulot. No jos ne on jotkut sisustusmessut tyyliin ni joo, kyllä. Mutta festareille ni en.
9. No mä toivon että vois menestyä, se ois ihan kiva jos tota menestyis. No lähtisin.
10. No kyllä se vois menestyykki. Ei se oo mikää välttämättömyys alkoli, et ihan ilman sitäki tulee toimeen. Vois sitä vaikka kuvitella lähtevänki.

8. Järjestetäänkö alkoholittomia tapahtumia Etelä-Savossa mielestänne tarpeeksi?
1. Mä en osaa yhtään tohon sanoo, en tiä hirveesti tapahtumii, mut todennäkösesti ainaki lastentapahtumat on semmosia. Että en tunne niin paljo tapahtumia, ni en osaa sanoa.
2. Nyt mä vois in sanoo, et ei, koska mä en tiä yhtäkään sellast tapahtumaa, tai sit voi olla et vaan huonosti markkinoidaan.
3. Mä en oo Etelä-Savosta ni en osaa vastata.
4. No luultavasti.
5. Itseasias mä en oikeen tiä Etelä-Savon tapahtumii. Kaikki mitä nyt aattelee on ollu jotain festareita tai keikkoja ni niis tietysti on alkoholia. Että ei must, tai en osaa sanoo

Sulkavan soutujuhien haastattelutulokset

et onks tarpeeks vai liian vähän tai mitään.
6. En osaa oikeen sanoo, mut musta tuntuu, et on aika vähän sellasia tapahtumia, joissa ei sais käyttää alkoholia. Tai ei ois anniskelua.
7. <i>Nauhoitus epäonnistui.</i>
8. No en osaa tuohon oikeen vastata. Varmasti järjestetään, en oo niin perehtynyt että mitä kaikkee täällä järjestetään.
9. Vois niitä ehkä olla enemmänki pienempiä ihmisii varten.
10.No en oo kyllä niistä perillä, että.

9. Millaisiin (alkoholittomiin) tapahtumiin haluaisitte osallistua?
1. No mie seuraan musiikkia ja bändejä, että ne on ne asiat mitkä eniten kiinnostaa.
2. Sellasii mis on hyvää ohjelmaa. Jos on hyvää musiikkii tai no ihan mitä vaa kulttuurii et siel on hyvät esiintymiset niinku ni...
3. No tietysti ku me ei olla Etelä-Savosta ni... No MilJazz on täällä kyllä aika hyvä. Emmä tiä.
4. Juuri tällaisiin.
5. No just musiikkifestarit, et urheilu ei niinkään kiinnosta. Tota... ei nyt tuu muuta mieleen. Keikat.
6. No just musiikkitapahtumat tai jotkut muotitapahtumat ni sellaseen.
7. <i>Nauhoitus epäonnistui.</i>
8. No festareihin.
9. Varmaan ihan just kaikki perusfestarit mille oon osallistunut, että samaa linjaa.
10. No en osaa sanoo siihen.

10. Mikä tässä tapahtumassa oli houkuttelevinta?
1. Tänne tulii katelee jotain bändejä mitä en oo aiemmin nähnyt ja kavereitten kaa on kiva aikaa viettää kesällä. Ulkotapahtumat on kaikista parhaimpiä.
2. No tääl oli näät lauantaan bändit oli hyvät. Ja tota ne oli se niinku ykkösjuttu, koska musiikki on se mitä tullaan kuuntelee, ni...
3. Jurassic rockissa houkuttelevinta oli Flogging Molly, ehdottomasti.
4. Flogging Molly.

Sulkavan soutujen haastattelutulokset

5. Varmaan Flogging Molly.
6. Joo Flogging Molly ja muut hyvät bändit.
7. <i>Nauhoitus epäonnistui.</i>
8. No mä en päässy koko kesänä minnekkää muille festareille et tää on tavallaan kesän päätös ja kesätyöt Mikkelissä pääty perjantaina ja tää on nyt Grande Finale. Kesän päätösbileet.
9. No must tää on tosi kiva, et tää on tällai pien talkoohengel rakennettu festari et ku vaik jossain on isommil festareil ni tääl on tosi erilainen niinku tunnelma verrattuna, sellai tiiviimpi.
10. No nää yhtyeet enimmäkseen. Jenni Vartiaista ku en oo nähny enkä Pariisin kevät-tä ni ne oli sitte hyvät.